

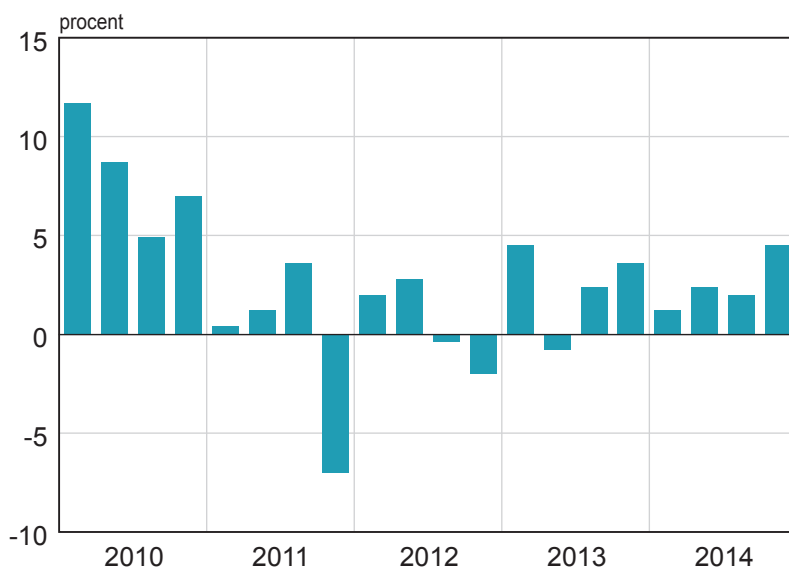
SCB-Indikatorer

E K O N O M I S K M Å N A D S Ö V E R S I K T

BNP-tillväxten stärktes fjärde kvartalet

Bruttonationalprodukten, BNP, kvartal

Förändring från föregående kvartal, säsongrensat uppräknat till årstakt

- Ökad industriproduktion
Sid 4
- Uppåt för detaljhandeln igen
Sid 9

I fokus:
**Fler i
arbete**
sid 12

KOMMENTARER & ANALYS

INNEHÅLL

Konjunkturläget.....	2	Näringsliv.....	14
Industri.....	4	Priser.....	15
Utrikeshandel.....	7	Arbetsmarknad.....	17
Handel, konsumtion och tjänster.....	9	Finansmarknad.....	18
"I fokus".....	12	Internationell utblick.....	21
Byggbmarknad.....	14	Svenska ekonomiska indikatorer.....	24

KONJUNKTURLÄGET

Svensk tillväxt slog förväntningarna

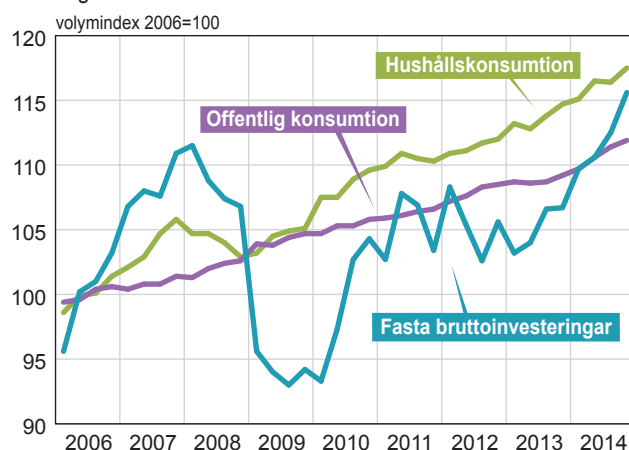
Nationalräkenskaperna för fjärde kvartalet 2014 visade att Sveriges BNP steg med 1,1 procent, säsongrensat och jämfört med föregående kvartal. Förutom första kvartalet 2013, då kvartalstillväxten också var 1,1 procent, får man gå tillbaka till återhämtningsåret 2010 för att hitta en så snabb uppgång för BNP. Utfallet var betydligt starkare än vad makroanalytikernas prognoser pekade på och det som framförallt drog upp BNP var exporten, som ökade med 2,7 procent jämfört med tredje kvartalet. Såväl tjänsteexport som varuexport visade goda tillväxttal och var betydligt starkare än på länge. Exporten bidrog sammanlagt med 1,2 procentenheter till den säsongrensade BNP-tillväxten vilket innebar att utrikeshandeln totalt sett gav ett svagt positivt bidrag då en ökad import drog ner BNP-utvecklingen med 1,1 procentenheter.

Hushållskonsumtionen fortsatte att stiga

Efter ett tredje kvartal där hushållen förlorade sin position som lok för tillväxten så växlade hushållskonsumtionen upp igen under fjärde kvartalet. Jämfört med föregående kvartal steg hushållens konsumtion med 1,0 procent vilket gav ett bidrag på 0,4 procentenheter till den kvartalsvisa BNP-tillväxten. Utgifter för transporter bidrog till en stor del av uppgången där exempelvis hushållens bilinköp ingår. Det återspeglar det faktum att hushållen har gott om konsumtionsutrymme med rekordlåga räntor, låg inflation och god utveckling för de disponibla inkomsterna.

Fasta bruttoinvesteringar, hushållskonsumtion och offentlig konsumtion

Säsongrensade kvartalsvärden

Starka bostadsinvesteringar

De fasta bruttoinvesteringarna bidrog med 0,6 procentenheter till BNP-utvecklingen från tredje till fjärde kvartalet. Bostadsinvesteringarna, som ökat rejält under hela 2014, fortsatte på den inslagna vägen och utvecklades mycket starkt även detta kvartal. Jämfört med tredje kvartalet ökade investeringarna i bostäder med 5,0 procent och totalt under året var de drygt 20 procent högre än under 2013. Fjärde kvartalet lyftes investeringarna även av en tillfällig uppgång för FoU (forskning och utveckling). Sedan nationalräkenskaperna i september gick över till en ny manual (ENS 2010) för beräkningarna så redovisas FoU som en investering. Denna gång påverkades dock inte BNP-tillväxten eftersom motsvarande poster även lyfte tjänsteimporten som är en avdragspost i BNP.

Starkaste året sedan 2011

Den starka avslutningen på året bidrog till att lyfta den preliminära BNP-tillväxten för helåret 2014 till 2,1 procent. Det var starkare än de närmast föregående åren då tillväxten först var svagt negativ 2012 och sedan landade på 1,3 procent 2013. En stor anledning till detta stavas ökade investeringar. Det extremlåga ränteläget har gjort det billigt för företagen att finansiera investeringar men investeringsviljan har tidigare varit dämpad då det funnits gott om ledig kapacitet i framförallt industrin och måttligt behov av investeringar. Nu verkar behovet av investeringar större även inom industrin även om det framförallt är bostadsinvesteringar som än så länge dragit upp BNP. Tecken på detta är att industrins kapacitetsutnyttjande steg något under fjärde kvartalet och även Riksbankens RU-indikator, som mäter resursutnyttjandet med hänsyn till både sysselsättning och produktion, visade en fortsatt uppgång under kvartalet.

Försörjningsbalansen

Procentuella volymförändringar från föregående år

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
BNP	-0,6	-5,2	6,0	2,7	-0,3	1,3	2,1
Hushållens kons	0,2	0,4	3,9	1,9	0,8	1,9	2,4
Offentlig konsumtion	1,3	2,3	1,3	0,8	1,1	0,7	1,9
Fast bruttoinvestering	0,6	-13,4	6,0	5,7	-0,2	-0,4	6,5
Lagerinvesteringar ¹⁾	-0,5	-1,6	2,1	0,5	-1,1	0,1	0,2
Export	2,0	-14,5	11,9	6,1	1,0	-0,2	3,3
Import	3,8	-14,1	12,8	7,3	0,5	-0,7	6,5

1) Förändring i procent av BNP för jämförelseperioden

Hushållskonsumtionen visade en stabil tillväxt 2014 även om tillväxttakten inte ökade markant jämfört med

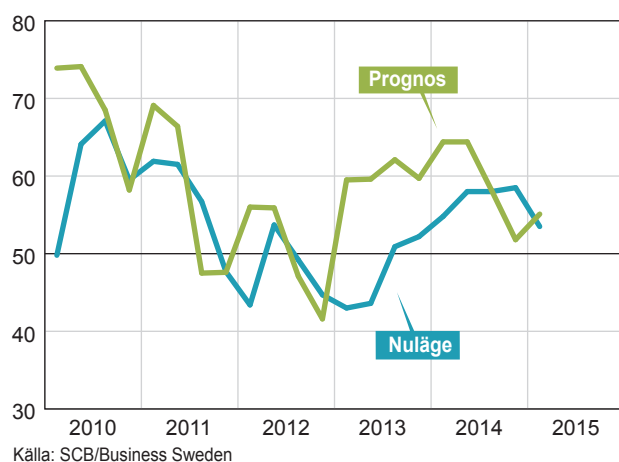
2013. Noterbart är att importen ökat kraftigt vilket innebär att nettoexporten gav en negativ effekt på BNP-tillväxten 2014 trots en riktigt hygglig exportutveckling.

Industrin visar förnyad kraft

På produktionssidan av BNP var det som utmärkte sig den starka produktionen inom industrin. Efter en längre period med dämpad utveckling, där i synnerhet första och tredje kvartalet 2014 var mycket svagt, ökade industriproduktionen fjärde kvartalet med 1,8 procent. En förklaring är starkare exportefterfrågan än tidigare vilket sannolikt hänger ihop med den allt svagare kronan. Exportchefsindex bekräftar bilden av att företagens nulägesbedömningar stärktes under 2014. Den första mätningen för 2015 som genomfördes i början av februari visade dock en viss tillbakagång för nulägesomdömet medan prognoserna stärktes. Framförallt ser efterfrågan från Västeuropa starkare ut jämfört med bedömningen fjärde kvartalet 2014 och även från den Nordamerikanska marknaden ser man en stark efterfrågan framför sig.

Exportchefsindex

Diffusionsindex. Värden över 50 betyder att fler företag tror på en förstärkning än en försvagning av exportkonjunkturen

Optimism hos företagen

De flesta sentimentindikatorer fortsätter att vara starkare än normalt. Inköpschefsindex för industrin, där 50 utgör gränsen för tillväxt, klättrade över 55 i både december och januari. I februari backade indexet något totalt sett men det positiva var att företagens produktionsplaner steg rejält. Även tjänstesektorns inköpschefsindex signalerar en konjunkturförbättring. I januari steg indexet till 57,9 från 55,4 i december, vilket var det starkaste utfallet sedan juli. Den främsta orsaken var en stark orderingång.

Konjunkturinstitutets barometer visar samtidigt att konfidensindikatorerna för samtliga sektorer ligger över sitt historiska genomsnitt. I februari backade dock barometerindikatorn något efter en nedgång i såväl tjänstebranschen som industrin. Konfidensindikatorerna för detaljhandeln och byggverksamheten steg däremot. Totalt sett får ändå företagens bild av konjunkturen betraktas som relativt ljus. Hushållens syn på ekonomin är däremot dystrare. Konfidensindikatorn, där 100 motsvarar normalläge, sjönk ytterligare i februari och ligger nu på 97,4. Det är framförallt

hushållens förväntningar på tolv månaders sikt som är betydligt mer pessimistiska än normalt och det gäller både synen på den egna som den svenska ekonomin.

Riksbanken sänkte till negativ ränta

Den 12 februari meddelade Riksbanken sitt historiska beslut att för första gången sänka till negativ reporänta. Räntan sänktes med tio punkter och ligger nu på -0,10 procent. Samtidigt offentliggjorde Riksbanken att man genomför en första omgång av kvantitativa lättnader, i form av statsobligationsköp på 10 miljarder kronor. Den främsta anledningen till dessa åtgärder är att stärka inflationsmålsets trovärdighet genom att påverka de långsiktiga inflationsförväntningarna uppåt. Att ha ett trovärdigt inflationsmål är av stor vikt i den kommande lönerörelsen för att parterna ska ha något riktmärke att utgå ifrån i förhandlingarna. Riksbanken justerade samtidigt ner räntebanan något och bedömer nu att det tidigast under andra halvåret 2016 kan bli aktuellt att höja räntan. Man signalerade även att det finns en beredskap att göra mer och att man kan agera mellan ordinarie mötestillfällen.

Den aggressiva penningpolitiken är anmärkningsvärd i jämförelse med andra länder som också bedriver en lågräntepolitik. I många länder, framförallt i euroområdet, går ekonomin fortfarande knackigt. Sverige uppvisar betydligt bättre tillväxt och sysselsättningsutveckling än i exempelvis euroländerna. Där har ECB lanserat massiva stödköp av obligationer för att pressa de långa räntorna och höja inflationen och tillväxten. Tidigare exempel i USA och Storbritannien har visat att stödköp har varit gynnsamt för den ekonomiska utvecklingen men det återstår att se vad effekten blir för euroländerna. Banksystemet i Europa fungerar fortfarande dåligt och efterfrågan på krediter är låg.

Den stora prisnedgången på olja har haft stor inverkan på världsekonomin men fallet verkar nu ha upphört. Oljepriset bottnade i mitten av januari och har sedan stigit med drygt 10 USD till en nivå på ca 60 USD/fat Brentolja. Prisuppgången i februari var den första månadsuppgången sedan juni i fjol. Jämfört med föregående år är dock priserna nästan halverade vilket innebär en kraftig dämpning av inflationen i de flesta länder.

Ljusning för Grekland

Grekland lyckades till slut få igenom en förlängning på fyra månader av sitt räddningsprogram efter segdragna förhandlingar med eurogruppen. Det tidigare räddningsprogrammet löpte ut den 28 februari och en utebliven lösning hade inneburit att Grekland med största sannolikhet inte kunnat betala sina skulder och i förlängningen tvingats överge euron. Det nya avtalet köper åtminstone lite tid för Grekland att komma på fötter igen. Som motprestation för att få nya utbetalningar har den grekiska regeringen tagit fram en lista på reformer som man lovar att genomföra. I reformpaketet ingår exempelvis att förbättra skatte- och pensionssystemet, förbättra kontrollen av statliga utgifter och vidta åtgärder för att få bukt med den utbredda skatteflykten och korruptionen i landet. Kritiker menar dock att listan är ganska vagt formulerad och exakt hur man

ska genomföra dessa reformer återstår att se. Ett slutgiltigt godkännande väntas först i slutet av april och först då kan Grekland få hela nödlånet på 7,2 miljarder euro utbetalt. Som en reaktion på uppgörelsen steg de europeiska börserna, framförallt i Aten där börsen gick upp med 10 procent dagen efter offentliggörandet av överenskommelsen. Samtidigt sjönk räntorna på grekiska statspapper kraftigt.

Starkare tillväxt i Tyskland

Ekonomi i Europa fortsätter att växa i måttlig takt. Euroområdet BNP växte preliminärt med 0,3 procent i kvartalstakt fjärde kvartalet 2014 medan tillväxten för hela EU var 0,4 procent. Bland de länder som offentliggjort statistiken så framstår Tyskland återigen som motorn i Europa. Den tyska ekonomin bromsade in tidigare under året men det ser ut att ha varit en tillfällig svacka. Fjärde kvartalet steg BNP med 0,7 procent och tendenserna i exempelvis inköpschefsindex ser ljusa ut. Ifo-index steg i februari för fjärde månaden i rad.

En starkt bidragande orsak till BNP-uppgången är den starka exportutvecklingen för Tyskland. För 2014 redovisades ett rekordstort överskott i bytesbalansen på 215,3 miljarder euro vilket motsvarar 7,4 procent av landets BNP. EU-kommissionen har satt en gräns för bytesbalansöverskott på 6 procent av BNP för att förhindra obalanser i ekonomin så det stora överskottet kan leda till böter för Tyskland. Den redan starka tyska exporten har gynnats av en försvagning av euron och det extrem låga oljepriset. Euroförsvagningen har fortsatt under inledningen av 2015 som en följd av den förnyade turbulensen inom euroområdet.

Amerikansk räntehöjning rycker närmare

I USA steg BNP fjärde kvartalet med 2,2 procent uppräknat till årstakt enligt den amerikanska standardredovisningen. Jämfört med kvartalet innan var tillväxten 0,5 procent. Det andra estimatet som presenterades den 27 februari var dock något lägre än väntat men det var till stor del ett lägre lagerbidrag som låg bakom. Den inhemska efterfrågan var istället högre än i det första estimatet så marknaden tolkade beskedet positivt.

Den senaste månaden har det även kommit starka arbetsmarknadssiffror från USA. Antalet nya jobb utanför jordbrukssektorn uppmättes i januari till 257 000 vilket var klart över det förväntade. Statistiken för november och december reviderades samtidigt upp vilket fick den samlade bilden att se klart ljusare ut. Arbetslösheten steg dock marginellt från 5,6 till 5,7 procent. Orsaken var en ökning av antalet arbetssökande, vilket får betraktas som positivt då personer som tidigare gett upp hoppet om att hitta ett jobb nu ser ökade möjligheter till detta.

De starka jobbsiffrorna stärkte dollarn ytterligare och kan leda till att en första räntehöjning från Fed rycker allt närmare. Fed-chefen Janet Yellen är dock försiktig i sina uttalanden och ger inga besked om när det kan bli aktuellt med en höjning av räntan. Det som kommer påverka de penningpolitiska besluten även fortsättningsvis är den inkommande statistiken där Fed vill se fortsatt förbättring av ekonomin och arbetsmarknaden.

Japans ekonomi växer igen

Efter en svag utveckling i Japan under andra och tredje kvartalet med sjunkande BNP så visade landet positiva tillväxttal igen fjärde kvartalet 2014. BNP-ökningen på 0,6 procent jämfört med föregående kvartal var dock svagare än väntat enligt analytikernas prognoser. Trots en expansiv penningpolitik som ackompanjerats med finanspolitiska stimulanser har inte konsumtionen lyft som beräknat. Bank of Japan meddelar dock att den expansiva penningpolitiken kommer att fortsätta. Man har inte satt något tak för stimulanserna utan all kraft riktas mot att uppnå inflationsmålet.

INDUSTRI

Tendensundersökningarna för den svenska industrin visar en relativt stabil utveckling trots fallande priser. Inköpschefsindex har visat på tillväxt under hela 2014 samt i början av 2015, och konjunkturbarometern har sedan juni 2014 legat över det historiska genomsnittet. Den ekonomiska statistiken har däremot inte bekräftat bilden och SCB:s korttidsstatistik har ömsom redovisat uppgångar och nedgångar. Orderingsstatistiken för december visade dock ett rejält lyft för industrins orderingsgång som ökade med 5,1 procent, i säsongrensade värden och jämfört med månaden innan. Även industriproduktionen tog fart under årets sista månad och produktionsnivån i december var den högsta sedan april. Nationalräkenskaperna för det fjärde kvartalet visade att produktionen inom tillverkningsindustrin ökade kraftigt jämfört med kvartalet innan och mätt i säsongrensade termer var produktionsvolymen den högsta sedan första kvartalet 2013.

I konjunkturbarometern för februari minskade tillverkningsindustrins konfidensindikator jämfört med januari. Nedgången var 0,6 enheter och indikatorn ligger nu på 106,8. Tillbakagången berodde på att omdömena om orderstockarnas storlek försämrades. Bedömningen av färdigvarulagren justerades däremot upp något jämfört med månaden innan och även produktionsplanerna justerades upp.

Industrins produktionsvolym

Senaste uppgift: december 2014

Källa: SCB:s industriproduktionsindex

David Lööf

Ökad industriproduktion i december

Den svenska industriproduktionen avslutade 2014 med en ökning på 1,7 procent i december jämfört med november i säsongrensade tal. Ökningen innebar en rejäl uppryckning efter ett antal svaga månader och produktionsnivån var den högsta sedan april. De närmast föregående månaderna har produktionsnivån legat i det närmaste oförändrad, men decembers ökning var så pass stor att den visade en markant förändring gentemot föregående

månad. Uppgången i december innebar också att årets mönster med varannan månad nedgång och varannan uppgång stod sig hela året ut. Mönstret för året illustrerar problemen inom industrin där produktionen inte riktigt vill lyfta. Den hackiga utvecklingskurvan har varit svår att tyda, dock så har nedgångarna tenderat att vara något större än uppgångarna, vilket gett en svagt negativ trend under året. Decembers uppgång var den största månadsutvecklingen sedan maj i absoluta tal. Däremellan har förändringarna varit små och oftast under 1 procent i månadstakt.

Bland industrins huvudgrupper hade en majoritet av dessa positiv utveckling. Starkast utveckling visade industrin för energirelaterade insatsvaror vars produktion ökade med 5,8 procent. Huvudgruppen är dock den med lägst förädlingsvärde bland de fem huvudgrupperna. Det är också den huvudgrupp vars utveckling tenderar att variera mest då den består av en bransch med några få stora aktörer. Positiv utveckling visade även industrin för investeringsvaror och industrin för icke-varaktiga konsumtionsvaror som båda ökade med 2,0 procent. Det var dessa två som var de drivande bakom den totala industrins produktionsökning. De övriga två huvudgrupperna, industrin för insatsvaror och industrin för varaktiga konsumtionsvaror minskade båda med marginella 0,4 procent.

Industriproduktion				
Förändring i procent				
	dec 14/ nov 14	okt-dec 14/ jul-sep 14	dec 14/ dec 13	jan-dec 14/ jan-dec 13
Hela industrin	2	0	-2	-2
Trävaruindustri, ej möbler	-2	-1	-2	3
Massa och papper	4	2	5	0
Grafisk industri	-4	-2	-7	-2
Kemisk industri o läkem.	4	5	6	-2
Stål- och metallverk	0	-2	-1	0
Metallvaruindustri	-4	-3	-12	-2
Elektronikindustri	7	-1	-10	-6
Maskinindustri	-1	0	-1	-3
Industri för motorfordon	2	-5	-17	-3

Bland delbranscherna var det jämnt fördelat mellan positiva och negativa utvecklingar. Många av branscherna med högt förädlingsvärde utvecklades positivt vilket gjorde att aggregatet för den totala industrin blev positivt. Motorfordonsindustrin var en sådan bransch som i december ökade med 2,2 procent. Aggregatet för kemisk industri och läkemedelsindustrin var en annan som med sin forskningsintensiva verksamhet har högt förädlingsvärde och som i december ökade produktionen med 3,9 procent. Det var fjärde månaden i följd med positiv utveckling vilket endast branschen annan transportmedelsindustri kan matcha, där ökade produktionen i december med 2,5 procent. Ökade gjorde även livsmedelsindustrin som tillsammans med aggregatet för kemisk industri och läkemedelsindustrin förklarade den positiva utvecklingen i huvudgruppen icke varaktiga konsumtionsvaror.

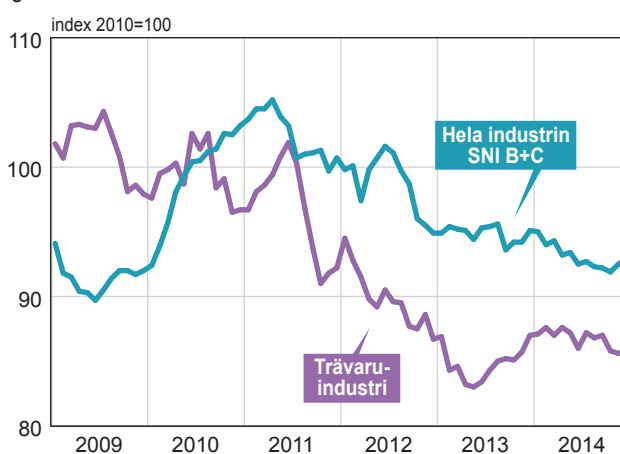
Marginellt positiv kvartalsutveckling

Jämfört med det tredje kvartalet var industriproduktionen i stort sett oförändrad. I säsongrensade tal var utvecklingen

svagt positiv med 0,2 procent. Ökningen innebar den första redovisade positiva tremånadersutvecklingen under året. Den marginella ökningen får dock anses ligga inom felmarginerna. Uppdelat på industrins huvudgrupper var det endast industrin för investeringsvaror som visade negativ utveckling med en nedgång på 2,9 procent. Denna huvudgrupp har haft negativa tremånadersutvecklingar under hela året och förklarar varför det för den totala industrin varit så mycket röda siffror. Sett till delbranscherna var det framförallt petroleumindustrin och aggregatet för kemisk industri och läkemedelsindustrin som hade ett starkt kvartal. Den bransch som gick svagast och som förklarar industrin för investeringsvarors negativa period var motorfordonsindustrin vars tremånadersutvecklingar varit negativa under hela 2014.

Industriproduktionsindex

Säsongrensade månadsvärden utjämnade med tremånaders glidande medelvärde

Lägre produktion 2014 än 2013

Som väntat för den som haft koll på den ackumulerade årsutveckling så kommer 2014 att summeras som ett sämre år än 2013. Årsutvecklingen har varit negativ under hela året med undantag för februari då den var marginellt starkare än samma period under föregående år. Vid bokslutet i december var industriproduktionen 1,9 procent lägre än under 2013, i kalenderkorrigerade tal. Går man ner på huvudgruppsnivå är det tydligt att det framförallt var den stora industrin för investeringsvaror som har haft ett sämre år än föregående, och som till stor del förklarar den totala industrins nedgång. Även industrin för icke varaktiga konsumtionsvaror har haft en lägre produktion. Det är enbart industrin för energirelaterade insatsvaror som har haft ett klart starkare år än föregående vilket till stor del förklaras av ett planerat produktionsstopp under hösten 2013. Ser man på delbranschnivå blir det än tydligare att det har varit ett svagt år för majoriteten av industrins branscher. Svagast utveckling visade industrin för elapparatur vars produktion minskade med 6,5 procent. Även stora branscher som övrig maskinindustri och motorfordonsindustrin hade minskad produktion. Motorfordonsindustrin hade en stark inledning på 2014 med betydligt högre produktion än motsvarande period 2013, men under året vändes det till en negativ utveckling. Ett av få undantag som visade

ökad produktion var trävaruindustrin vars produktion varit genomgående högre under hela 2014.

Industrins orderingång

Senaste uppgift: december 2014

Källa: SCB:s orderingång och omsättningsstatistik

Jenny Strandell

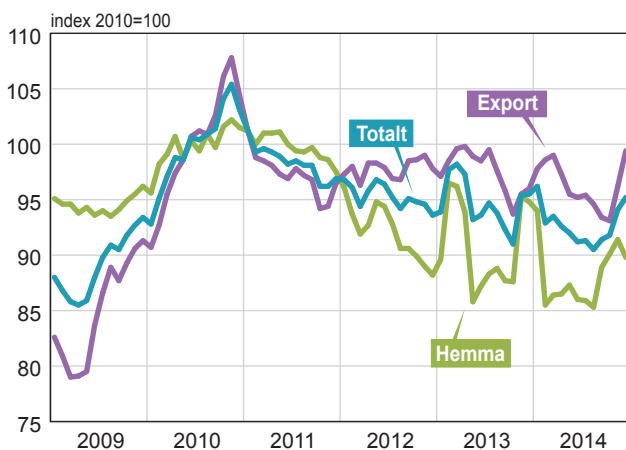
Ökad orderingång till industrin

December innebar en stark avslutning av 2014 då industrin visade en orderingång som var 5,1 procent högre än i november, rensat för säsong- och kalendereffekter. Utöver de två klart största huvudgrupperna; industrin för insatsvaror och industrin för investeringsvaror, redovisade även icke varaktiga konsumtionsvaror en ökad orderingång. Industrin för energirelaterade insatsvaror och industrin för varaktiga konsumtionsvaror redovisade däremot minskad orderingång i december. På årsbasis var utvecklingen för december betydligt svagare. Orderingången var 11,4 procent lägre än under december 2013, korrigerat för kalendereffekter. Årsutvecklingen ska dock tolkas med försiktighet, då den framförallt förklaras av att hemmamarknaden tillfälligt i december 2013 var mycket stark på grund av stora order till annan transportmedelsindustri. Tvärtom vad den svaga årsjämförelsen mot december närmast föregående år visade, var orderingången i december 2014 högre än under december både år 2011 och 2012.

Det var ett flertal branscher inom gruppen investeringsvaror som mötte en ökad efterfrågan. Återigen redovisade annan transportmedelsindustri en stor positiv utveckling och ökade med dryga 60 procent jämfört med november. Branschen har det mest varierande orderinflödet bland delbranscherna i industrin och har därmed ofta de mest extrema utvecklingstalen, såväl positiva som negativa. Stark utveckling i december hade även motorfordonsindustrin, med en ökning på dryga 30 procent, liksom industrin för elapparatur och övrig maskinindustri.

Industrins orderingång

Säsongrensade månadsvärden utjämnade med tremånaders glidande medelvärde. Fasta priser

Industrins orderingång utvecklades positivt på både hemmamarknaden och på exportmarknaden men det var

exporten som ökade mest. Exportmarknaden var dessutom, till skillnad från hemmamarknaden och den totala utvecklingen, starkare i december 2014 än i december 2013. Faktum är att det säsongrensade indextalet för exportmarknaden i december, på 102,0, är det högsta värdet för en enskild månad sedan januari 2012. Basåret 2010 utgör indextalet 100.

Orderingång och omsättning

Förändring i procent

	dec 14/ nov 14	okt-dec 14/ jul-sep 14	dec 14/ dec 13
Orderingång			
Hemmamarknad	1	7	-27
Exportmarknad	8	2	4
Totalt	5	4	-11
Omsättning			
Hemmamarknad	1	2	1
Exportmarknad	2	0	-3
Totalt	2	1	-1

Uppgång fjärde kvartalet

Orderingången var 3,9 procent högre under det fjärde kvartalet jämfört med det tredje, i säsongrensade och kalenderkorrigerade tal. Även för kvartalsjämförelsen var utvecklingen positiv både på hemma- och exportmarknaden, men det var istället hemmamarknaden som utvecklades starkast. Samtliga av industrins huvudgrupper utom de energirelaterade insatsvarorna redovisade en högre orderingång jämfört med det närmast föregående kvartalet. Det var industrin för investeringsvaror som ökade mest, där hemmamarknaden ökade med dryga 25 procent.

Det fjärde kvartalet hade den absoluta majoriteten av industrins delbranscher en högre orderingång än vad som noterats för det tredje kvartalet. Annan transportmedelsindustri, motorfordonsindustrin och övrig maskinindustri hör till de branscher som visade starkast utveckling mellan kvartalen, efter att säsongeffekter rensats bort. Liksom vid publiceringen av november månad utvecklades industrin för elapparatur svagast vid jämförelsen över tre månader, något som delvis förklaras av den mycket höga orderingången för branschen i augusti. Andra delbranscher som tappade order var textilindustrin och grafisk industri.

Svagare orderingång 2014 än 2013

Vid publiceringen av december kan man slutligen sammanfatta utvecklingen för årets orderingång till svensk tillverkningsindustri som svag. Den sammanlagda orderingången var 3,3 procent lägre under 2014 än under 2013, korrigerat för kalendereffekter. Orderingången var även den lägsta som noterats för ett helår sedan 2009, då den finansiella krisen gav stora negativa effekter på efterfrågan. Utvecklingen har varit kontinuerligt svag, då samtliga månader utom oktober och november varit svagare under 2014 än under 2013. De större avvikelserna stod det rapporterade ordervärdet för mars och december för. Dessa två månader var orderingången dryga 11 procent lägre under 2014 än under 2013. Dessutom var sommarmånaderna juli

och augusti båda betydligt svagare, med dryga 4 procent lägre orderingång än motsvarande månader 2013. Året var svagt både på exportmarknaden och hemmamarknaden. Det var dock hemmamarknaden som utvecklades svagast och minskade med 5,6 procent medan exportmarknaden minskade med mer marginella 1,7 procent. Den svaga utvecklingen på hemmamarknaden beror på tappet för investeringsvaror, där framförallt annan transportmedelsindustri och elektronikvaruindustrin hade betydligt högre orderingång under 2013. Även motorfordonsindustrin har tappat order under året, men då framförallt på exportmarknaden. Industrier som tillverkar insatsvaror hade tvärtom de som tillverkar investeringsvaror, en svagt positiv utveckling under året. Exporten var stark för ett flertal delbranscher, två exempel på delbranscher som redovisade ökad order på exportmarknaden var stål och metallverk och industrin för elapparatur. Det är mycket tydligt att det var exporten som drev den positiva utvecklingen för dessa branscher under 2014. Att orderläget var marginellt starkare för insatsvarorna under året kunde dock inte kompensera för den minskade orderingången till investeringsvaror.

Industrins kapacitetsutnyttjande

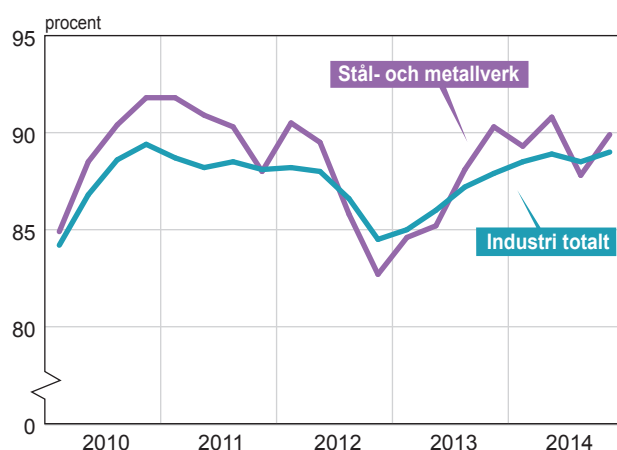
Senaste uppgift: fjärde kvartalet 2014

Källa: SCB:s kapacitetsutnyttjandestatistik

Ökat kapacitetsutnyttjande i industrin

Industrins kapacitetsutnyttjande ökade med 0,5 procentenheter under det fjärde kvartalet jämfört med det tredje kvartalet 2014, i säsongrensade tal. Ökningen av kapacitetsutnyttjandet i industrin innebar att utnyttjandegraden steg till 89,0 procent, i säsongrensade tal.

Industrins kapacitetsutnyttjande Säsongrensade kvartalsvärden

På årsbasis ökade kapacitetsutnyttjandet med 1,1 procentenheter jämfört med det fjärde kvartalet 2013 och redovisade en utnyttjandegrad på 88,7 procent, i kalender-korrigerade tal. Den senaste tidens positiva årsjämförelser håller därmed i sig, även om utvecklingen för fjärde kvartalet är något lägre än de senaste kvartalens årsjämförelser.

Industrins lager

Senaste uppgift: fjärde kvartalet 2014

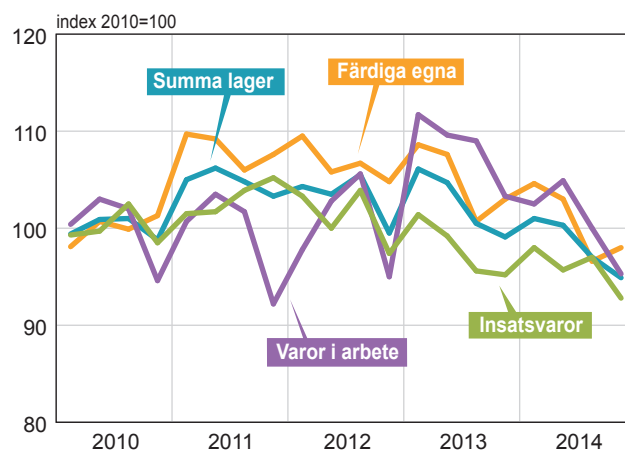
Källa: SCB:s lagerstatistik

Minskning i industrins lager

Lagernivån för insatsprodukter i totala industrin minskade med 2,7 miljarder kronor, medan lagernivån för färdiga varor och produkter i arbete minskade med 1,6 miljarder kronor.

Industrins lager

Kvartalsuppgifter. Volym

Inom tillverkningsindustrin var utvecklingen i totala lager negativt för en majoritet av delbranscherna. Störst lagerminskning fanns inom övrig maskinindustri med en nedgång på knappt 1,4 miljarder kronor. Trävaruindustrin var den bransch där lagret ökade mest med knappt 600 miljoner.

UTRIKESHANDEL

Efter ett antal kvartal i följd med negativt exportnetto visade Nationalräkenskaperna för fjärde kvartalet ett trendbrott, då exportnettot gav ett svagt positivt BNP-bidrag. Exporten av tjänster lyfte rejält och ökade i säsongrensade tal med 5,1 procent jämfört med kvartalet innan. Även varuexporten hade den bästa utvecklingen på länge. Sammantaget blev det säsongrensade bidraget till BNP-tillväxten från exporten 1,2 procentenheter. Även importen ökade kraftigt, dock bestod en stor del av denna ökning av några poster inom tjänsteimporten som var av engångskaraktär. Då dessa poster motsvarades av lika stora FOU-investeringar gav det ingen effekt på BNP-utvecklingen. Importens bidrag till BNP-utvecklingen blev -1,1 procentenheter. BNP-tillväxten fick därmed ett svagt positivt bidrag på 0,1 procentenheter från utrikeshandeln.

Samtidigt som de senaste BNP-siffrorna redovisar starka exportsiffror backade exportchefsindex för första kvartalet 2015. Nedgången, som var den tredje i följd, var dock marginell och indexet ligger fortfarande en bit över 50-strecket som markerar gränsen för expansion. Det som drog ner indexet var nulägesomdömena om exportförsäljning och exportorderstock som var mer pessimistiska än

i föregående mätning Samtidigt ser prognoserna ljusare ut än vad de gjorde förra kvartalet. Framför allt är framtidsutsikterna gällande efterfrågan från Västeuropa mer optimistiska än under fjärde kvartalet i fjol.

Varuexport, varuområden

Varuområde	Värde mkr		Andel %	Förändr 14/13 %
	2014 jan-dec	2013 jan-dec		
Skogsvaror	124 176	120 139	11,0	3
- Trävaror	26 232	23 596	2,3	11
- Papper	73 094	73 288	6,5	0
Mineralvaror	114 252	109 917	10,2	4
- Järnmalm	19 164	19 164	1,7	0
- Järn och stål	50 125	46 834	4,5	7
Kemivaror	144 237	138 656	12,8	4
- Läkemedel	59 505	56 297	5,3	6
Energivaror	98 496	92 129	8,8	7
Verkstadsvaror	490 969	483 300	43,7	2
- Maskiner	175 241	173 320	15,6	1
- Elektrovaror	132 267	125 945	11,8	5
- Vägfordon	114 524	116 555	10,2	-2
Övriga varor	152 534	146 655	13,6	4
- Livsmedel	69 327	63 410	6,2	9
Totalt	1 124 664	1 090 797	100,0	3

Varuimport, varuområden

Varuområde	Värde mkr		Andel %	Förändr 14/13 %
	2014 jan-dec	2013 jan-dec		
Skogsvaror	31 870	30 069	2,9	6
Mineralvaror	79 601	77 415	7,2	3
- Järn och stål	34 372	33 292	3,1	3
Kemivaror	142 455	132 338	12,8	8
- Läkemedel	30 995	30 361	2,8	2
Energivaror	152 600	149 926	13,7	2
- Råolja	85 523	83 053	7,7	3
- Oljeprodukter	52 402	51 608	4,7	2
Verkstadsvaror	460 222	427 527	41,4	8
- Maskiner	111 185	106 053	10,0	5
- Elektrovaror	169 595	158 788	15,2	7
- Vägfordon	110 796	99 540	10,0	11
- Instrument, optiska varor	26 264	24 441	2,4	7
Övriga varor	245 550	228 749	22,1	7
- Livsmedel	119 461	110 337	10,7	8
Totalt	1 112 298	1 046 025	100,0	6

Handelsnetto

Senaste uppgift: januari 2015

Källa: SCB:s utrikeshandelsstatistik

Handelsnettot 3,5 miljarder kronor i januari

Utrikeshandeln med varor gav ett överskott på 3,5 miljarder kronor under januari 2015 enligt preliminära beräkningar. För januari 2014 var överskottet 3,8 miljarder kronor.

Varuexportens värde under januari uppgick till 89,5 miljarder kronor och varuimportens till 86,0 miljarder. Värdet för både varuexporten och varuimporten har därmed minskat 3 procent jämfört med januari 2014.

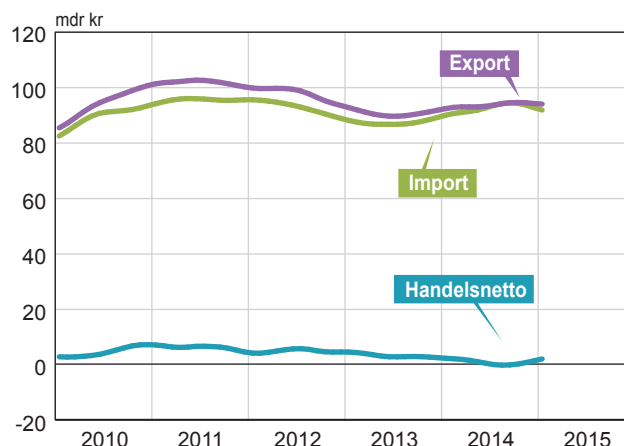
Handeln med länder utanför EU gav ett överskott på

8,5 miljarder kronor medan EU-handeln gav ett underskott på 5,0 miljarder.

Export och import av varor samt handelsnetto

Säsongrensade månadsvärden i löpande priser. Trend.

Miljarder kronor

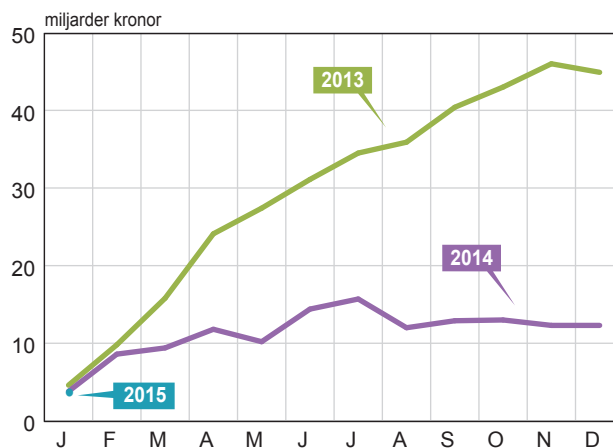

Antalet vardagar i januari var en mindre jämfört med januari 2014. Rensat för säsongspåverkan visar handelsnettot ett överskott på 2,2 miljarder kronor för januari 2015 och 1,5 miljarder för december 2014. För november 2014 var motsvarande värde 0,8 miljarder kronor.

Sveriges handelsnetto

Akkumulerade månadsvärden från årets början.

Miljarder kronor. Löpande priser

Under den senaste tremånadersperioden jämfört med motsvarande period ett år tidigare var värdet av varuexporten procentuellt oförändrat, medan varuimportens värde har ökat med 1 procent. Varuexportvärdet under denna period uppgick till 275,3 miljarder kronor och varuimportvärdet till 272,5 miljarder. Handelsnettot för november 2014–januari 2015 gav därmed ett överskott på 2,8 miljarder kronor. För motsvarande månader ett år tidigare noterades ett överskott på 5,7 miljarder kronor.

HANDEL, KONSUMTION OCH TJÄNSTER

Total detaljhandel

Senaste uppgift: januari 2015

Källa: SCB:s o HUI:s detaljhandelsindex

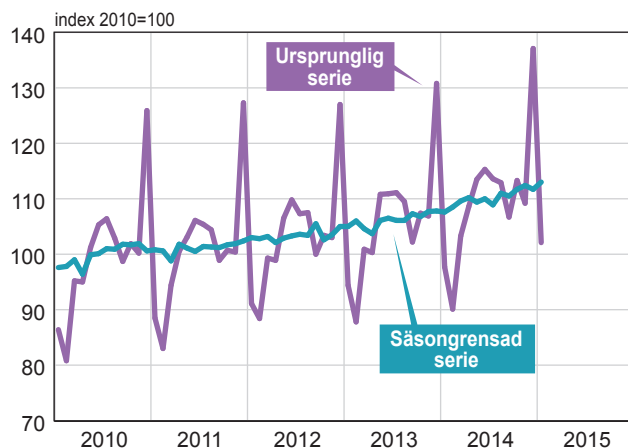
Uppåt för detaljhandeln igen

Efter att ha backat något i december tog försäljningen i detaljhandeln ett rejält kliv framåt i januari och ökade i säsongrensade tal med 1,2 procent jämfört med månaden innan. Förra året visade detaljhandeln en stark försäljningsutveckling i inledningen av året för att sedan utvecklas ojämnare med upp- och nedgångar om vartannat efter april månad. Trots den svängiga månadsutvecklingen var trenden uppåtgående under hela förra året och även om detaljhandeln föll tillbaka något i december avslutades 2014 med ett relativt starkt fjärde kvartal. Försäljningen de senaste tre månaderna, november till januari, var i säsongrensade tal 1,1 procent högre än tremånadersperioden dessförinnan, det vill säga augusti till oktober 2014.

I januari ökade försäljningen säsongrensat såväl inom dagligvaruhandeln som inom sällanköpshandeln jämfört med månaden innan. Dagligvaruhandeln ökade med 1,0 procent medan sällanköpshandeln steg med 1,5 procent. Uppgången i både dagligvaru- och sällanköpshandeln föregicks av något mindre nedgångar i december.

Total försäljningsvolym inom detaljhandeln

Säsongrensade månadsdata

Kraftig tillväxt i årstakt

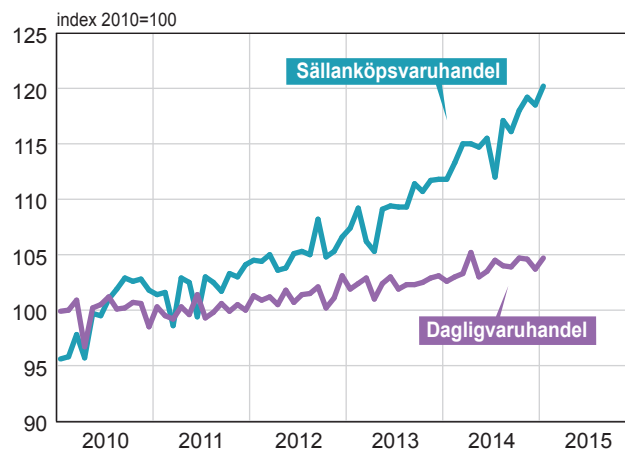
Försäljningen i den totala detaljhandeln var i kalenderkorrigerade tal 5,1 procent högre än i januari förra året, vilket är en hyfsad förbättring jämfört med tillväxttakten i december som var 3,4 procent. Dagligvaruhandeln ökade sin försäljning med 2,1 procent medan sällanköpshandelns försäljning i årstakt steg med noterbara 7,7 procent.

Flera branscher som hade en gynnsam utveckling under förra året fortsatte sin tillväxt även i januari, däribland möbelhandeln och elektronikhandeln som ökade sin försäljningsvolym med 12 respektive 16 procent i årstakt. Även heminredningsbranschen samt sport- och fritidshandeln,

som båda gick bra ifjol, ökade sin försäljning i januari. Klädhandeln visade rejäl styrka i inledningen av året och steg med 7 procent. Samtidigt fortsatte kräftgången för skohandeln som backade lika mycket som klädhandeln ökade. Även bok- och pappershandeln redovisade kraftigt minskad försäljning jämfört med januari ifjol.

Branschuppdelad försäljningsvolym inom detaljhandeln

Säsongrensade månadsdata

Om man ser på utvecklingen i löpande priser blir bilden delvis en annan, åtminstone för några branscher. Mest påfallande är detta för elektronikbranschen som präglas av kraftigt fallande priser, vilket till stor del beror på den snabba teknikutvecklingen. För denna bransch är uppgången i löpande priser betydligt mer beskedlig än volymtillväxten.

Detaljhandel

Försäljningsvolym inom detaljhandeln. Kalenderkorrigerad volymförändring i procent jämfört med motsvarande period föregående år

	jan 2015
Dagligvaruhandel	2,1
därav:	
Detaljhandel, mest livsmedel	1,9
Specialiserad detaljhandel med livsmedel, drycker o tobak	2,5
Sällanköpshandel	7,7
därav:	
Klädhandel	6,5
Skohandel	-7,1
Möbelhandel	12,4
Elektronikhandel	16,1
Järn- och bygghandel	2,5
Färghandel	..
Bokhandel	-11,7
Guldsmedshandel	-1,0
Sport- o fritidshandel	5,6
Postorderhandel	5,9
Totalt detaljhandel	5,1

I drygt hälften av branscherna hade priserna sjunkit och näst efter elektronikbranschen var nedgången störst för sport- och fritidshandeln, vilket drog ner branschens utveckling i löpande priser med knappt 4 procent. I övriga branscher som noterade fallande priser var prisnedgången

betydligt lägre. Några branscher hade tvärtom höjt priserna, där skohandeln stod för den största prisuppgången på drygt 5 procent, vilket drog upp utvecklingen i löpande priser med lika mycket.

Hushållens konsumtion

Senaste uppgift: december 2014

Källa: SCB:s hushållskonsumtionsindikator

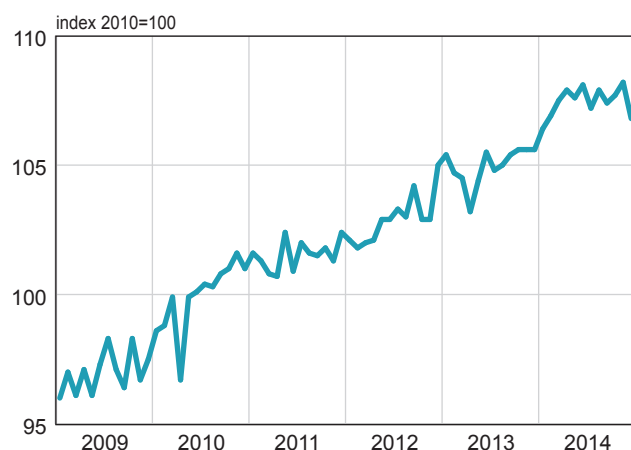
Tobias Fagerberg

Minskad konsumtion i december

Hushållskonsumtionen minskade med 1,3 procent i december, säsongrensat och jämfört med månaden innan. Det svaga resultatet förklaras främst av minskade rekreations- och kulturutgifter och en nedgång inom gruppen drivmedel. Trots en svag decemberrånad uppvisade tremånadersutvecklingen trots allt ett positivt resultat. Under fjärde kvartalet ökade hushållskonsumtionen med 0,1 procent, korrigerat för säsongsvariationer och jämfört med tredje kvartalet.

Hushållens konsumtionsindikator

Säsongrensade månadsdata

Ökning på årsbasis

I årstakt var den kalenderkorrigerade hushållskonsumtionen i december 1,0 procent högre än motsvarande månad förra året. Den grupp som hade starkast utveckling var övriga varor och tjänster, där ökningen var 12,5 procent. Telekommunikationsutrustning gick också bra och gav ett starkt bidrag till uppgången i konsumtionen. I december 2014 var konsumtionsvolymen där 21 procent högre än samma period föregående år.

Cateringverksamhet minskade däremot mycket jämfört med december 2013 och skor och lädervaror gick fortsatt svagt. Den varaktiga varuhandeln minskade med 3 procent i december. Bland varaktiga varor var det framför allt informations- och kommunikationsutrustning som gick emot strömmen och noterade ökad konsumtion.

Hushållskonsumtion

Hushållens konsumtionsutgifter. Kalenderkorrigerad volymförändring i procent jämfört med motsvarande period föregående år

	dec 2014	jan-dec 2014
Detaljhandel, mest livsmedel	1,4	1,8
Beklädnadshandel	3,9	0,7
Bostad, elektricitet, gas och uppvärmning	1,5	0,9
Möbler, inredning m.m.	3,8	6,4
Transporter och detaljhandel med och service av motorfordon	0,0	2,9
Post- och telekommunikation	2,5	4,7
Rekreation och kultur	-5,5	3,4
Hotell och restaurang	3,4	3,7
Övriga varor och tjänster	12,5	6,6
Hushållens konsumtionsutgifter (exklusive utlandsposter)	1,0	2,4

Konsumtionen upp med 2,4 procent under 2014

Under 2014 utvecklades hushållskonsumtionen väl och konsumtionsvolymen och ökade sammantaget för hela året med 2,4 procent jämfört med 2013. Gruppen möbler och inredningsartiklar hade den högsta tillväxten med en uppgång på 7 procent. Även rekreation och kultur har utvecklats starkt med en uppgång på 5 procent under 2014. Beklädnadshandeln är den delsektor som ökade minst under 2014 och uppvisar i det närmaste nolltillväxt.

Personbilar och lastbilar

Senaste uppgift: februari 2015

Källa: Trafikanalys och SCB:s fordonsstatistik

Snabbare uppgång för nyregistreringarna

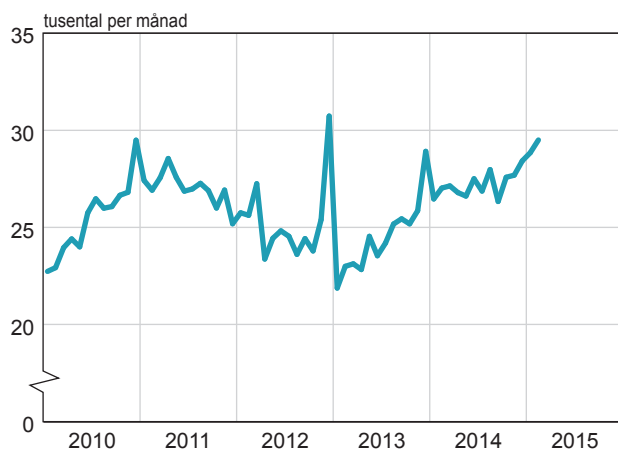
Nyregistreringarna av personbilar har inlett året starkt och uppgången i januari på 1,5 procent accelererade ytterligare i februari med en uppgång på 2,3 procent, säsongrensat och jämfört med månaden innan. Det är den femte månaden i rad med uppgång, och sedan utgången av tredje kvartalet har personbilsregistreringen ökat med 7 procent. Nyregistreringen av bilar har således stigit till en hög nivå och, om man bortser från den höga noteringen i december 2012 då förhandsregistrering av bilar innan den nya miljöbilsdefinitionen trädde i kraft, låg nyregistreringen i februari på den högsta nivån sedan innan finanskrisen, säsongrensat.

Den starka uppgången de senaste månaderna har även dragit upp tremånadersutvecklingen. Under perioden december-februari steg nyregistreringarna med 6,3 procent, säsongrensat och jämfört med närmast föregående tremånadersperiod. Uppgången de senaste tre månaderna skulle motsvara en ökning med knappt 28 procent uppräknat i årstakt, vilken ger en fingervisning på styrkan i ökningen.

Utvecklingen har även stärkts mätt i årstakt med en uppgång på 9,7 procent i februari, kalenderkorrigerat och jämfört med motsvarande månad året innan. Det faktiska antalet nyregistrerade personbilar uppgick till 24 847. Hittills i år har 46 146 personbilar nyregistrerats, vilket är 7 procent fler än under motsvarande period i fjol.

Nyregistrerade personbilar

Säsongrensade månadsdata

Källa: Trafikanalys samt egna beräkningar

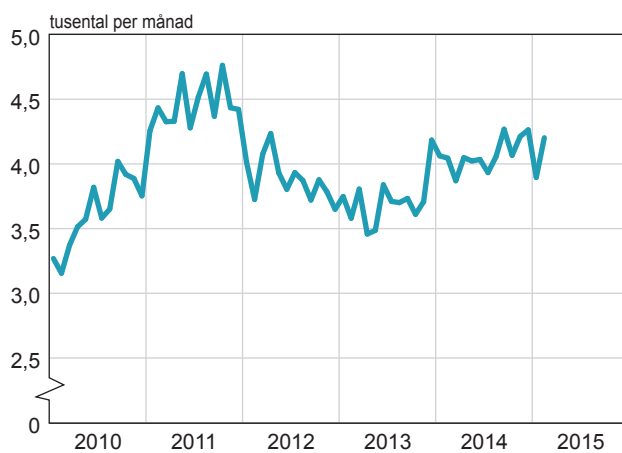
Lastbilarna återhämtade nedgången

Den kraftiga nedgången för lastbilsregistreringen i januari blev kortvarig. Nyregistreringarna studsade snabbt upp i februari med en uppgång på 7,9 procent, säsongrensat och jämfört med föregående månad. Nyregistreringarna i februari var därmed nästan i paritet med december.

Det svaga utfallet i januari påverkade dock tremånadersutvecklingen negativt och nyregistreringen av lastbilar minskade under perioden december-februari med 1,5 procent, korrigerat för säsongsvariationer och jämfört med närmast föregående tremånadersperiod. Utvecklingen under februari blev dock stark även mätt i årstakt, då nyregistreringarna steg med 4,1 procent jämfört med samma månad året innan.

Nyregistrerade lastbilar

Säsongrensade månadsdata

Källa: Trafikanalys samt egna beräkningar

Produktionen inom tjänstesektorn

Senaste uppgift: december 2014

Källa: SCB:s tjänsteproduktionsindex

Tjänsteproduktionen minskade i december

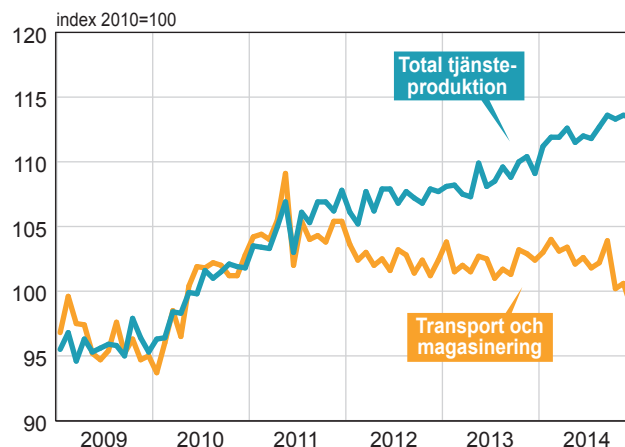
Produktionsutvecklingen i tjänstesektorn har, sedan den

relativt starka uppgången i september, uppvisat en dämpad utveckling med små och växelvisa upp och nedgångar från månad till månad. Det mönstret höll i sig även i december då tjänsteproduktionen korrigerat för säsongsvariationer minskade med 0,2 procent jämfört med månaden innan. Nedgången i december suddade därmed ut största delen av uppgången på 0,3 procent i november.

Den kraftigaste ökningen uppvisades inom telekommunikationsbranschen med en uppgång på 0,6 procent. Produktionen inom de stora branscherna fastighetsverksamhet och företagstjänster uppvisade däremot små förändringar med en uppgång på 0,1 procent respektive oförändrad produktion jämfört med november. Branschutvecklingen var dock spretig och drygt hälften av branscherna minskade produktionen på månadsbasis i december. Den tungt vägande handelsbranschen minskade produktionen med 0,2 procent från november till december, där både detaljhandeln och motorhandeln backade, den senare med hela 3,3 procent, medan partihandeln ökade med 0,4 procent. Det var dock branschen för transport och magasinering som främst drog ner produktionen med en nedgång på 1,8 procent från november till december, säsongrensat. Allt sedan sommaren 2011 har branschen uppvisat en betydligt svagare utveckling än tjänsteproduktionen totalt, men de senaste månaderna har läget försvagats ytterligare med kraftiga nedgångar under både oktober och december på 3,6 respektive 1,9 procent.

Tjänsteproduktionsindex

Säsongrensade månadsvärden

Trots nedgången under december var utvecklingen fjärde kvartalet positiv med en produktionsuppgång på 0,7 procent, säsongrensat och jämfört med kvartalet innan. Det var femte månaden i rad med positiv tremånadersutveckling, men uppgången har tappat ordentligt med fart jämfört med motsvarande utveckling i oktober och november på 1,3 respektive 1,2 procent i kvartalstakt.

God tillväxt i årstakt

Tjänsteproduktionens utveckling ser väsentligt ljusare ut mätt i årstakt med en uppgång på 3,7 procent i december, kalenderkorrigerat och jämfört med samma månad året innan. Det är framförallt den starka månadsutvecklingen under inledningen av 2014 samt uppgången under augusti

Fler i arbete

Arbetskraftsundersökningarna (AKU) för fjärde kvartalet 2014 visade att den svenska arbetsmarknaden förbättrades under perioden. Trots en kraftig ökning av befolkningen ökade sysselsättningsgraden jämfört med utgången av fjärde kvartalet 2013, eftersom både arbetskraften och antalet sysselsatta ökade något mer än befolkningen. Utrikes födda stod för merparten av sysselsättningsökningen.

Sysselsättningen fortsätter att öka

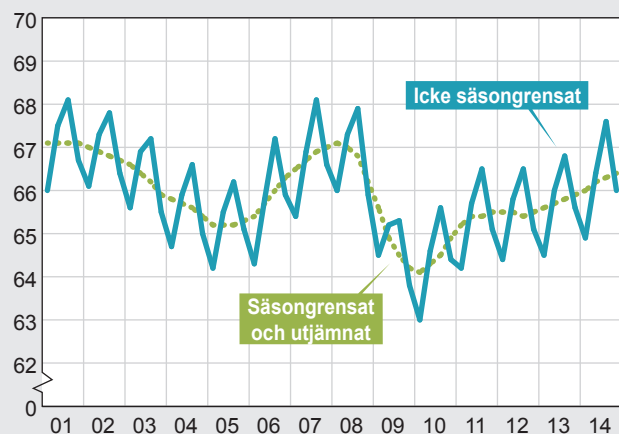
Fjärde kvartalet 2014 innebar en fortsatt uppgång av såväl antal som andel sysselsatta. Antalet sysselsatta uppgick till 4 773 000 personer i befolkningen 15–74 år. Jämfört med motsvarande kvartal 2013 är det en ökning med 65 000 personer, varav 60 000 utrikes födda. Under samma period ökade befolkningen 15–74 år med 54 000 personer och arbetskraften med 61 000 personer. Även här utgör utrikes födda en stor del av ökningen.

Även sysselsättningsgraden, det vill säga andelen sysselsatta av befolkningen, ökade jämfört med fjärde kvartalet 2013 med 0,4 procentenheter och uppgick till 66,0 procent. Bland män ökade sysselsättningsgraden med 0,6 procentenheter till 68,6 procent, medan den för kvinnor endast visar på små förändringar och var 63,4 procent av befolkningen. Även i relation till närliggande kvartal fortsätter ökningen av både antalet och andelen sysselsatta enligt säsongrensade och utjämnade data.

Hela sysselsättningsökningen från fjärde kvartalet 2013 förklaras av en ökning i antalet anställda. Antalet anställda uppgick till 4 274 000, vilket innebär en ökning med 66 000 varav 34 000 fast anställda och 32 000 tidsbegränsat anställda. Män stod för cirka två tredjedelar av ökningen i antalet anställda. Enligt säsongrensade och utjämnade data dämpades dock ökningstakten för fast anställda något under fjärde kvartalet, jämfört med föregående kvartal. Även för tidsbegränsat anställda har ökningstakten minskat något, men är fortfarande klart positiv.

Sysselsättningsgrad 15–74 år

Procent, kvartalsvärden 2001–2014

Ökning av antalet heltidsarbetande

Arbetskraftsundersökningarna för fjärde kvartalet 2014 visar dessutom att de som är sysselsatta arbetar mer jämfört med motsvarande kvartal föregående år. Exempelvis har antalet personer som arbetar heltid, det vill säga 35 timmar eller mer per vecka, ökat för femte kvartalet i rad. Fjärde kvartalet ökade antalet med 64 000 personer. Ökningen i antalet som arbetar heltid sker framförallt bland kvinnor. Även andelen av de sysselsatta som är i arbete har ökat med 1,0 procentenhet till 89,3 procent, vilket alltså innebär motsvarande minskning av andelen frånvarande. Ökningen av personer i arbete var högre bland männen än bland kvinnorna.

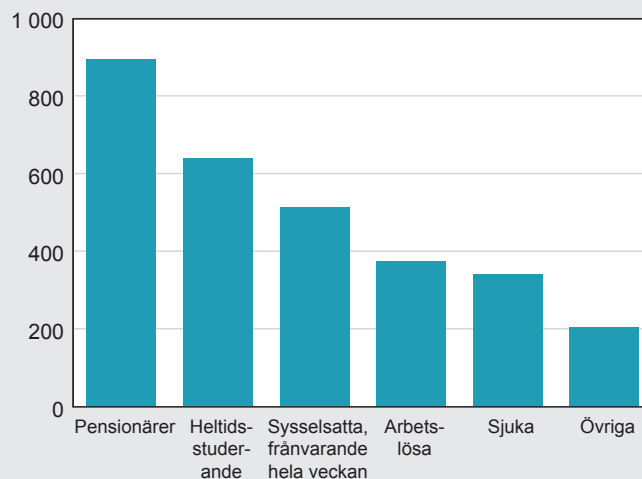
Även sett till antalet arbetstimmar märks en ökning jämfört med fjärde kvartalet 2013. Den faktiska medelarbetsstunden bland de sysselsatta ökade med 0,2 timmar till 31,6 timmar per vecka. Det totala antalet arbetade timmar ökade med 1,5 procent när hänsyn tagits till skillnader i helger och andra ledigheter och uppgick i genomsnitt till 154,2 miljoner timmar per vecka. Samtidigt har det outnyttjade arbetskraftsutbudet, bestående av undersysselsatta, arbetslösa och latent arbetssökande, minskat med 4,0 procent per vecka och uppgick till 19,3 miljoner timmar. Det motsvarar cirka 483 000 heltidsarbeten med 40 timmars arbetsvecka.

Befolkningen ej i arbete minskade

Samtidigt som en större andel av befolkningen är i arbete har gruppen *personer ej i arbete*, som består av sysselsatta som var frånvarande minst en kalendervecka, arbetslösa och personer utanför arbetskraften, minskat. Gruppen utgjorde 41,1 procent av befolkningen 15–74 år fjärde kvartalet 2014. Av kvinnorna var 44,8 procent ej i arbete medan motsvarande siffra bland männen var 37,4 procent. Av utrikes födda minskade andelen som inte var i arbete med 1,9 procentenheter till 47,2 procent.

Befolkningen ej i arbete, 15–74 år

Kvartal 4 2014, tusental

I FOKUS

Drygt 17 procent av gruppen som ej var i arbete fjärde kvartalet utgjordes av sysselsatta personer som var frånvarande från arbetet en vecka eller mer, vilket är en något mindre andel än motsvarande kvartal 2013. Av de sysselsatta var 513 000 personer frånvarande. Det är en minskning med 39 000 personer där männen stod för majoriteten av minskningen. Antalet sysselsatta frånvarande män uppgick till 221 000 medan motsvarande siffra bland kvinnor var 292 000 frånvarande.

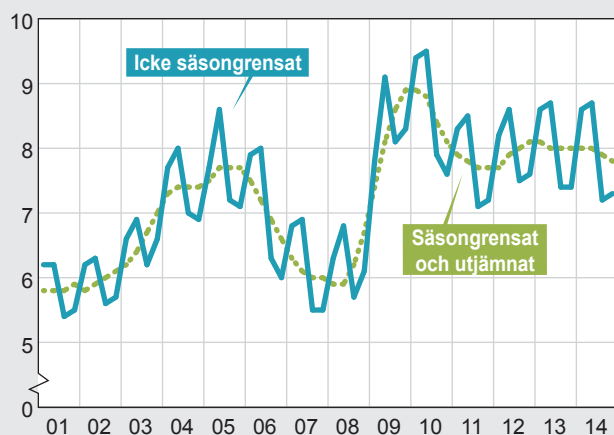
Drygt två tredjedelar av de som inte är i arbete står utanför arbetskraften och är därmed varken sysselsatta eller arbetslösa. Fjärde kvartalet 2014 motsvarade det 2 081 000 personer, eller 28,8 procent av hela befolkningen i åldern 15–74 år. Vanligast att stå utanför arbetskraften är det bland personer över 65 år där många gått i pension, och bland unga 15–24 år av vilka många studerar på heltid. Antalet pensionärer utanför arbetskraften uppgick till 896 000 personer, en minskning med 19 000 personer jämfört med fjärde kvartalet 2013.

Svag minskning av arbetslösheten

Runt en tiondel av de som inte är i arbete är arbetslösa, vilket motsvarar 375 000 personer. Arbetslösheten var 7,3 procent av arbetskraften fjärde kvartalet 2014. Bland män var arbetslöshetstalet 7,5 och bland kvinnor 7,1 procent. Det är ingen signifikant minskning jämfört med kvartal fyra 2013. Säsongrensade och utjämnade data visar dock på en viss minskning av såväl antal som andel arbetslösa, vilket främst förklaras av utvecklingen av arbetslösheten bland män. Säsongrensat och utjämnat var arbetslösheten 7,8 procent.

Arbetslöshetstal 15–74 år

Procent, kvartalsvärden 2001–2014

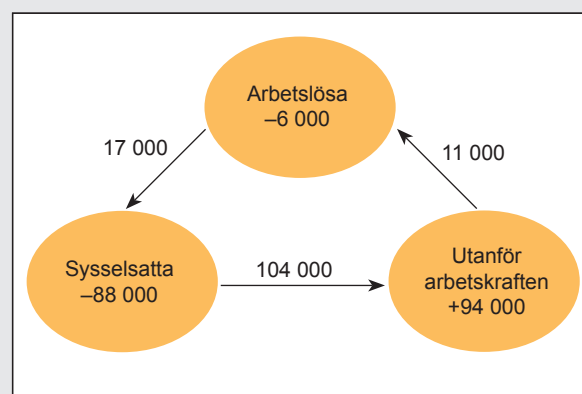

Av de arbetslösa var 124 000 ungdomar, det vill säga i åldersgruppen 15–24 år. Det innebär att ungdomsarbetslösheten uppgick till 20,3 procent av arbetskraften. Av de arbetslösa ungdomarna var nästan hälften heltidsstuderande. I ungdomsgruppen var det 102 000 personer som huvudsakligen betraktade sig som arbetssökande.

Unga återvänder till studier från sommarjobb

I Arbetskraftsundersökningarna återkommer 7/8 av urvalet kvartalet efter. Det gör det möjligt att ta fram flödesstatistik som visar hur stora övergångar som sker mellan olika arbetsmarknadstillstånd. Eftersom flödesstatistiken baseras på ett mindre urval är den inte helt konsistent med motsvarande tvärsnittsdata, utan syftar istället till att ge en dynamisk bild av arbetsmarknaden.

Nettoflöden mellan olika tillstånd på arbetsmarknaden kvartal 3 till kvartal 4 2014, 15–74 år

I ovanstående figur visas nettoflöden mellan olika tillstånd på arbetsmarknaden. Nettoflöden beräknas som antalet personer som tillkommer till ett arbetsmarknadstillstånd minus antalet personer som lämnar detta arbetsmarknadstillstånd. Nettoförändringen av antalet arbetslösa mellan tredje och fjärde kvartalet 2014 var relativt liten, 6 000 personer. Åldersgruppen 25–54 år stod för hela nettominskningen av antalet arbetslösa. Däremot var det något större nettoflöden till och från gruppen, bestående i ett inflöde till arbetslöshet från personer utanför arbetskraften på 11 000 personer, samt ett utflöde till sysselsättning på 17 000 personer.

Antalet sysselsatta minskade ändå enligt flödesskattningarna med 88 000 då 104 000 personer netto gick från sysselsättning till att vara utanför arbetskraften. Detta förklaras i huvudsak av naturliga säsongvariationer då många unga som haft sommarjobb under tredje kvartalet återgår till studier kvartalet efter. I åldersgruppen 25–54 år var det 18 000 personer som gick från att vara sysselsatta tredje kvartalet till att stå utanför arbetskraften fjärde kvartalet 2014.

Anna Broman och Gabrielle Larsson, AKU

och september som har lyft produktionsnivån under jämförelseperioden, även om tillväxttakten över de senaste månaderna har dämpats avsevärt. Även här är det branschen för telekommunikation som ökar klart snabbast med en tillväxt på 12,4 procent, medan även företagstjänster och handelsbranscherna drog upp utvecklingen i årstakt med ökning på 8 respektive 5,8 procent.

Tjänsteproduktionsindex

Produktionen inom tjänstesektorn. Kalenderkorrigerad volymförändring i procent jämfört med motsvarande period föregående år

	dec 2014	jan–dec 2014
Motorhandel	4,3	6,3
Partihandel	7,5	3,9
Detaljhandel	3,8	3,3
Transport och magasinering	–3,9	–0,1
Hotell och restaurang	4,0	3,7
Telekommunikation	12,4	6,7
Datakonsultverksamhet o.d.	5,6	5,6
Företagstjänster	8,0	5,5
Kultur, nöje och fritid	3,5	2,3
Total tjänstesektor	3,7	3,4

Produktionen steg med 3,4 procent 2014

Under helåret 2014 steg tjänsteproduktionen med 3,4 procent jämfört med året innan. Det var betydligt starkare än motsvarande utveckling under 2013 på 0,8 procent. Återigen var det telekommunikation som noterades för den kraftigaste produktionstillväxten med en uppgång på 6,7 procent. Utvecklingen var stark även inom företagstjänster som steg med 5,5 procent på helårsbasis under fjolåret. Uppgången var bred och omfattade samtliga branscher förutom transporter och magasinering som minskade marginellt med 0,1 procent jämfört med helåret 2013.

BYGGMARKNAD

Husbyggarna rapporterar om brist på arbetskraft

Enligt Konjunkturbarometern rapporterar företagen inom bygg- och anläggningsverksamhet att orderstockarna ökat de senaste månaderna och det samlade omdömet om orderstockarnas storlek är mer positivt än normalt. Det är dock endast husbyggarna som bidrar positivt till uppgången och i denna bransch har även byggande och antal anställda ökat rejält. Anläggningsbyggarna rapporterar däremot om en nedgång i såväl orderstockar som produktion och sysselsättning. Bristen på arbetskraft har ökat ytterligare inom husbyggande och mer än hälften av företagen anger nu brist på arbetskraft som det främsta hindret för ökat byggande. Anbudspriserna har ökat något inom husbyggande medan anläggningsbyggarna uppger att priserna varit oförändrade.

Byggföretagen är optimistiska inför kommande tremånadersperiod och både hus- och anläggningsbyggare tror på en betydande ordertillväxt. Även byggproduktion och sysselsättning förväntas öka och anläggningsbyggarna har justerat upp sina anställningsplaner. Anbudspriserna väntas

stiga för bygg- och anläggningsverksamhet.

Byggbkostnader

Senaste uppgift: januari 2015

Källa: SCB:s faktorprisindex för flerbostadshus

December 2014–januari 2015 +0,0 procent

Faktorprisindex var oförändrat mellan december 2014 och januari 2015. I januari steg entreprenörens utgifter för Omkostnader och Byggmaterial. Gruppen Transporter, drivmedel och elkraft sjönk, Löner och Maskiner var alla oförändrade.

De flesta byggmaterialgrupper ökade något. Målning gick upp med 1,1 procent och hade störst prisförändring av Byggmaterialkostnader i januari. Vita varor gick ned. Övrigt byggmaterial, trävaror och golvmaterial sjönk också. Byggherrens kostnader ökade med 0,3 procent.

Faktorprisindex för flerbostadshus

Förändring i procent

	jan 15/dec 14	jan 15/jan 14
Entreprenadkostnader	0,0	1,1
Byggmaterial	0,1	1,2
Löner	0,0	2,4
Maskiner	0,0	0,6
Transporter, drivmedel, elkraft	–0,9	–3,9
Omkostnader	0,1	1,6
Byggherrekostnader	0,3	–1,2
Total byggbkostnad	0,0	0,9

Januari 2014–januari 2015 +0,9 procent

Faktorprisindex steg med 0,9 procent mellan januari 2014 och januari 2015. Entreprenörens kostnader steg med 1,1 procent, vilket gjorde att totalindex steg med 1,0 procentenheter. Byggmaterial gick upp med 1,2 procent och det har haft den största påverkan på entreprenörens kostnader. Löner ökade med 2,4 procent, Omkostnader steg med 1,6 procent och Maskiner ökade med 0,6 procent.

Gruppen Transporter, drivmedel, elkraft gick ned med 3,9 procent. Inom den gruppen sjönk dieselolja mest med 12,9 procent. Byggherrekostnader minskade med 1,2 procent. Tjänstemannalönerna gick upp med 2,3 procent. Projektering steg också något, medan allmänna kostnader sjönk något. Räntekostnaderna gick ned med 18,4 procent vilket var den största orsaken till att Byggherrekostnader sjönk.

NÄRINGSLEV

Produktionen i näringslivet

Senaste uppgift: december 2014

Källa: SCB:s produktionsindex över näringslivet

Tobias Fagerberg

Måttlig produktionen i december

Efter en relativt stark utveckling i november så visade

produktionen inom näringslivet upp en dämpad avslutning på året. Produktionen stannade på en oförändrad nivå i december, korrigerat för säsongeffekter, jämfört med föregående månad. Industriproduktionen stod för den enda ökningen med en ökning på drygt en procent jämfört med november. Tjänste- och byggproduktionen uppvisade däremot en svag nedgång i december.

Produktionen i näringslivet

Förändring i procent	dec 14/ nov 14 ¹⁾	okt-dec 14/ jul-sep 14 ¹⁾	dec 14/ dec 13 ²⁾
Industri inkl. energi	1,2	0,6	-0,7
Bygg	-0,7	0,5	9,4
Tjänster	-0,2	0,7	3,6
Totalt	0,0	0,6	3,0

1) Säsongrensade och kalenderkorrigerade

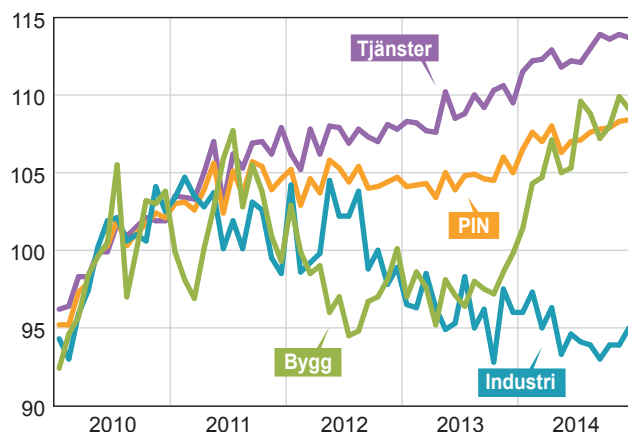
2) Kalenderkorrigerat

Positiv utveckling fjärde kvartalet

Under perioden oktober–december ökade produktionen inom näringslivet i säsongrensade tal med 0,6 procent jämfört med närmast föregående tremånadersperiod juli–september. Industriproduktionen ökade på tremånadersbasis för första gången sedan mars. Samtliga delindex stod för ett ungefär lika stort bidrag till utvecklingen under perioden.

Näringslivets produktionsutveckling

Säsongrensade värden. Index 2010=100

Högre produktion 2014 än året innan

Sett över hela 2014 så har näringslivets produktion i kalenderkorrigerade tal ökat med 2,6 procent jämfört med 2013. Den ackumulerade årsutvecklingen minskade med 0,1 procentenheter jämfört med föregående månad sedan december räknats in. Utvecklingen under 2014 var starkast för bygg- och tjänstesektorn som hade en produktionsökning på 9,3 respektive 3,4 procent. Industriproduktionen uppvisade däremot en tillbakagång med 1,5 procent under 2014.

PRISER

Konsumentpriser

Senaste uppgift: januari 2015

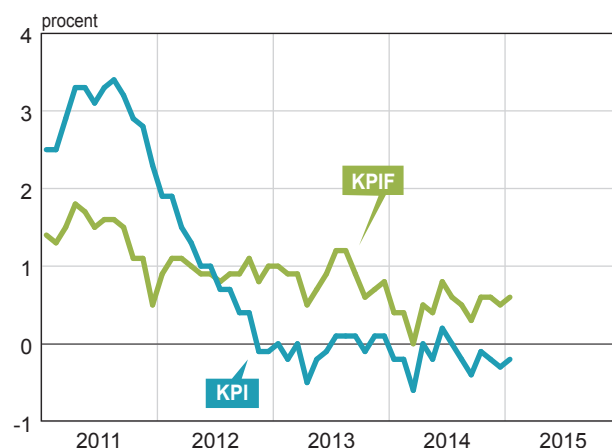
Källa: SCB:s konsumentprisindex

Inflationstakten -0,2 procent

Inflationstakten var -0,2 procent i januari, vilket är en uppgång sedan december då den var -0,3 procent. Från december 2014 till januari 2015 sjönk KPI med 1,1 procent. KPI minskar normalt i januari, huvudsakligen till följd av säsongsnormala prissänkningar på kläder och skor. Under motsvarande period förra året sjönk KPI med 1,2 procent. Inflationstakten enligt KPI med fast ränta (KPIF) var 0,6 procent i januari.

Inflationstakten

Procentuell förändring jämfört med motsvarande månad föregående år

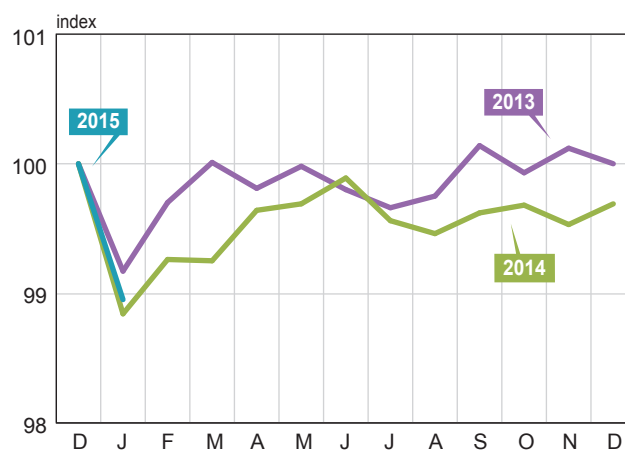

Utvecklingen den senaste månaden

KPI sjönk med 1,1 procent från december 2014 till januari 2015. Vid varje årsskifte ändras den varukorg som ligger till grund för beräkningen av KPI. Framförallt uppdateras konsumtionsvikterna för de varor och tjänster som ingår i varukorgen. I januari 2015 var dessa effekter små, varukorgseffekten avrundas till 0,0 procentenheter.

Konsumentprisernas utveckling

December föregående år = 100

Till månadsförändringen bidrog säsongsnormala prissänkningar på kläder (–10,9 procent) nedåt med 0,5 procentenheter. Prissänkningar på transporttjänster (–9,3 procent) påverkade nedåt med 0,3 procentenheter. Prissänkningar på skor (–8,6 procent), paketresor (–7,2 procent), drivmedel (–3,6 procent) samt inventarier och hushållsvaror (–1,2 procent) påverkade nedåt med 0,1 procentenhet vardera. Nedgången motverkades av höjda hyror (0,6 procent) samt prishöjningar på vin (5,3 procent) och grönsaker (4,4 procent) som påverkade uppåt med 0,1 procentenhet vardera.

Konsumentprisernas förändring

Januari 2015	Förändring från Föregående månad	jan 2014	Bidrag till förändring sedan jan 2014 ¹⁾
Livsmedel och alkoholfria drycker	0,0	1,5	0,2
Alkoholhaltiga drycker och tobak	3,4	3,3	0,1
Kläder och skor	–10,6	0,1	0,0
Boende	0,2	–1,4	–0,3
Inventarier och hushållsvaror	–1,2	–1,0	–0,1
Hälsö- och sjukvård	0,0	0,0	0,0
Transport	–3,1	–2,2	–0,3
Post och telekommunikationer	–1,3	–2,2	–0,1
Rekreation och kultur	–1,3	–0,1	0,0
Utbildning	0,5	2,5	0,0
Restauranger och logi	–0,2	2,0	0,1
Div varor och tjänster	0,2	1,2	0,1
KPI totalt	–1,1	–0,2	–0,2

1) Procentenheter

Utvecklingen det senaste året

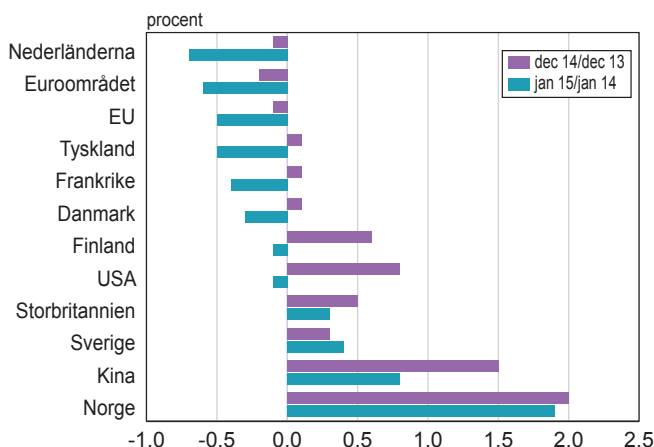
Inflationstakten, det vill säga förändringen i KPI under de senaste tolv månaderna, var –0,2 procent i januari, vilket är en uppgång från föregående månad då den var –0,3 procent.

Till inflationstakten i januari 2015 bidrog framförallt minskade räntekostnader (–12,3 procent) och prissänkningar på drivmedel (–12,5 procent) som bidrog nedåt med 0,6 respektive 0,4 procentenheter.

Detta motverkades av höjda hyror (1,8 procent) samt prishöjningar på livsmedel och alkoholfria drycker (1,5 procent) som påverkade uppåt med 0,2 procentenheter vardera.

Inflationstakten i olika länder

EU-länder och Norge enligt HIKP

Priserna i producent-, export- och importleden

Senaste uppgift: januari 2015

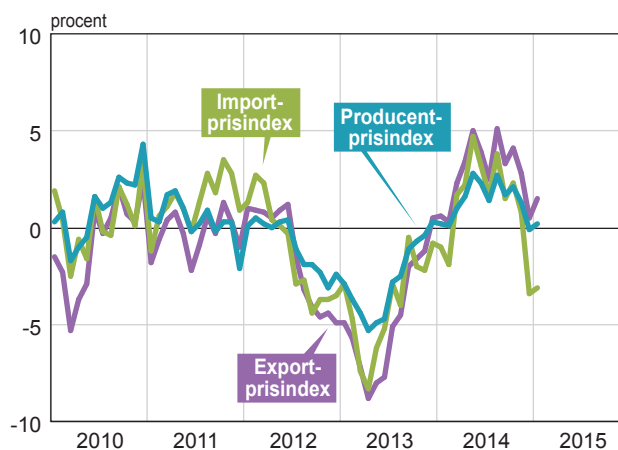
Källa: SCB:s producentprisindex

Oljepriserna fortsatte att sjunka i januari

På importmarknaden sjönk priserna med 0,3 procent mellan december och januari. På hemmamarknaden sjönk priserna med 0,5 procent, medan priserna på exportmarknaden ökade med 0,9 procent under samma period. Producentpriserna totalt, det vill säga hemmapriserna sammanvägt med exportpriserna, ökade med 0,2 procent.

Export-, import- och producentprisindex

Procentuell förändring jämfört med motsvarande månad föregående år

Priserna för inhemsk tillgång, det vill säga producentpriserna på hemmamarknaden tillsammans med importpriserna, sjönk med 0,4 procent från december till januari. Jämfört med januari 2014 har priserna sjunkit med 2,1 procent. En kraftigt bidragande faktor till nedgången var de lägre oljepriserna.

Den svagare kronan motverkade nedgången till viss del på importmarknaden samtidigt som den bidrog till uppgången på exportmarknaden.

Jämfört med januari förra året har producentpriserna totalt ökat med 0,2 procent. Under samma period har priserna ökat med 1,5 procent på exportmarknaden och sjunkit med 3,1 procent på importmarknaden. På hemmamarknaden har priserna sjunkit med 1,0 procent jämfört med januari förra året.

Tjänsteprisindex

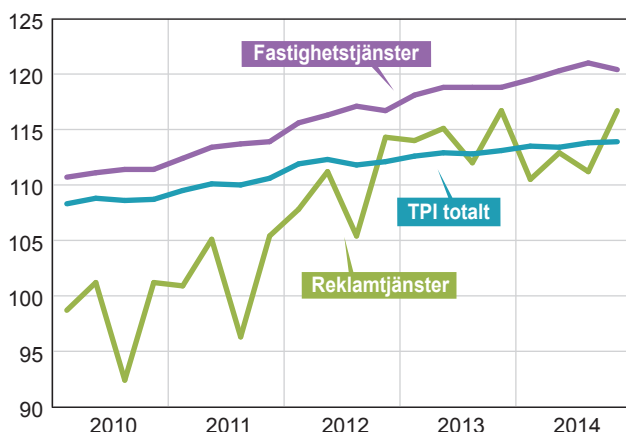
Senaste uppgift: fjärde kvartalet 2014

Källa: SCB:s tjänsteprisindex

Svag uppgång för tjänstepriserna

Tjänsteprisindex steg med 0,1 procent från tredje till fjärde kvartalet 2014. Motsvarande förändring under föregående kvartal var en uppgång med 0,4 procent. Sedan fjärde kvartalet 2013 har tjänsteprisindex stigit med 0,7 procent. Motsvarande årstakt föregående kvartal var en uppgång på 0,9 procent.

Tjänsteprisindex 2005=100

Till den positiva kvartalsförändringen på 0,1 procent bidrog prisuppgångar inom Sjötransport av gods och Reklamtjänster med 0,1 procentenhet vardera. Utöver det var det mindre prisförändringar inom flera produktgrupper som bidrog uppåt.

Uppgången motverkades av prisnedgångar inom Andra stödtjänster till transport som bidrog med 0,3 procentenhet samt Fastighetstjänster som bidrog med 0,1 procentenhet.

ARBETSMARKNAD

Sysselsättning och arbetslöshet

Senaste uppgift: januari 2015

Källa: SCB:s arbetskraftsundersökningar

Helene Birenstam

Antalet sysselsatta i åldern 15–74 år ökade med 98 000 till 4 717 000 i januari 2015, icke säsongrensat. Ökningen består främst av ett ökat antal sysselsatta bland utrikes födda. Antalet arbetslösa var 430 000 vilket motsvarar en arbetslöshet på 8,4 procent. Antalet arbetade timmar uppgick till 122,1 miljoner per vecka. Säsongrensade och utjämnade data visar på en fortsatt ökning av antalet sysselsatta samt en arbetslöshet på 7,8 procent.

Arbetsförmedlingens arbetsmarknadsstatistik visar på en fortsatt minskning av inskrivna arbetslösa, men i något långsammare takt än tidigare. I slutet av januari 2015 var 389 000 personer inskrivna som arbetslösa, en minskning med 23 000 personer jämfört med januari 2014. Antalet nya lediga platser uppgick till 99 000, vilket är 36 000 fler än för ett år sedan. I januari fick 40 000 personer ett arbete, en minskning med 7 000 jämfört med samma månad föregående år.

Fler sysselsatta bland utrikes födda

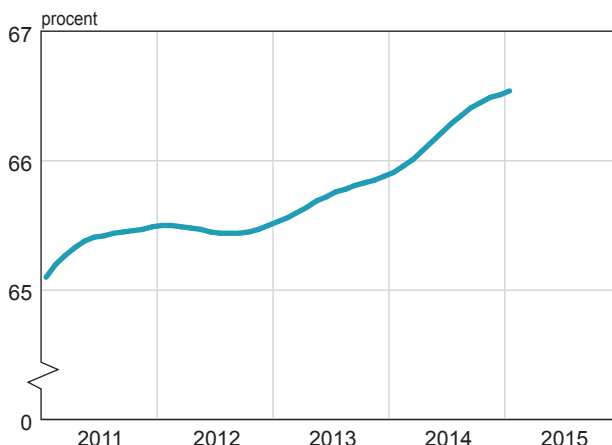
I januari 2015 var antalet sysselsatta i åldern 15–74 år 4 717 000, icke säsongrensat. Det innebär en ökning med 98 000 jämfört med januari 2014. Ökningen bestod främst

av utrikes födda, som ökade med 81 000.

Antalet sysselsatta män ökade med 69 000 till 2 479 000. Bland kvinnorna uppgick antalet sysselsatta till 2 237 000. Sysselsättningsgraden för befolkningen 15–74 år ökade med 0,9 procentenheter till 65,2 procent. Bland kvinnorna uppgick den till 62,7 procent och bland männen var den 67,7 procent, en ökning med 1,4 procentenheter. Sysselsättningsgraden ökade även bland utrikes födda med 3,7 procentenheter.

Sysselsättningsgrad

Ålder 15–74 år. Sysselsatta som andel av befolkningen. Säsongrensade och utjämnade månadsvärden

I förhållande till närliggande månader visar säsongrensade och utjämnade data på en fortsatt ökning av antalet och andelen sysselsatta. I januari uppgick antalet sysselsatta till 4 813 000, vilket motsvarar en sysselsättningsgrad på 66,5 procent.

Fler heltidsarbetande

Antalet heltidsarbetande ökade i jämförelse med januari 2014 med 83 000 och uppgick till 3 600 000. I januari 2015 uppgick antalet anställda till 4 228 000 icke säsongrensat, en ökning med 82 000. Antalet anställda män uppgick till 2 139 000, en ökning med 62 000, medan antalet anställda kvinnor var 2 089 000. Säsongrensade och utjämnade data visar på en fortsatt ökning av antalet anställda jämfört med de senaste månaderna.

Arbetsmarknad					
	Antal sysselsatta, 1 000-tal		Antal arbetade timmar, 10 000-tal		Ant. arbetslösa 1 000-tal
	2014	2015	2014	2015	2014 2015
jan	4 619	4 717	12 350	12 210	436 430
feb	4 648		15 490		433
mar	4 701		15 830		440
apr	4 698		14 500		445
maj	4 746		15 520		413
jun	4 870		14 460		493
jul	4 982		9 890		380
aug	4 863		12 500		389
sep	4 809		16 360		371
okt	4 772		16 320		389
nov	4 786		16 180		380
dec	4 763		14 100		360

Uppgifterna baserar sig på åldersindelningen i AKU, dvs. 15–74 år, och antal arbetslösa inkluderar heltidsstuderande som sökt och kunnat ta arbete.

Ökning av antalet arbetade timmar

Det totala antalet arbetade timmar i januari 2015 uppgick i genomsnitt till 122,1 miljoner per vecka, enligt icke säsongrensade data. När hänsyn tagits till skillnader i helger och ledigheter är det en ökning med 1,9 procent jämfört med januari 2014.

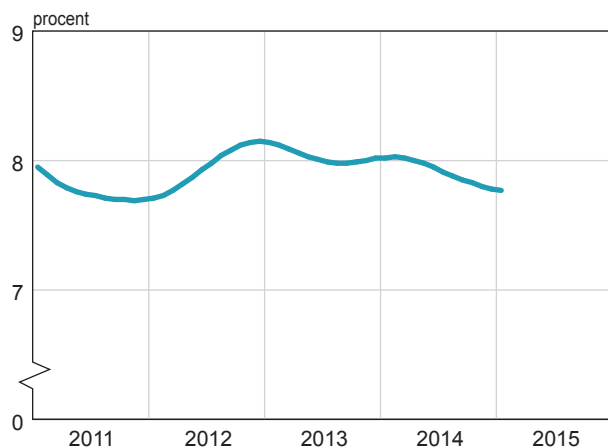
Säsongrensade och utjämnade data visar på en ökning av antalet arbetade timmar. I januari 2015 uppgick antalet arbetade timmar till i genomsnitt 145,9 miljoner per vecka.

Antalet arbetslösa var 430 000

I januari 2015 var antalet arbetslösa i åldern 15–74 år 430 000, icke säsongrensat, vilket motsvarar en arbetslöshet på 8,4 procent. Antalet arbetslösa män och kvinnor var 227 000 respektive 203 000. För männen var det relativa arbetslöshetstalet 8,4 procent och för kvinnorna 8,3 procent. Bland ungdomar i åldern 15–24 år var 133 000 arbetslösa och av dessa var 72 000 heltidsstuderande. Andelen arbetslösa ungdomar var 22,2 procent av arbetskraften.

Relativ arbetslöshet

Ålder 15–74 år. Inkl. heltidsstuderande som sökt arbete.
Säsongrensade och utjämnade månadsvärden

Säsongrensade och utjämnade data visar på en svag minskning av antalet och andelen arbetslösa. I januari 2015 uppgick antalet arbetslösa till 405 000, vilket motsvarar ett arbetslöshetstal på 7,8 procent. Bland ungdomar i åldern 15–24 år var arbetslöshetstalet 22,1 procent i januari 2015.

Minskning av antalet inskrivna arbetslösa

Antalet inskrivna arbetslösa, som utgörs av de öppet arbetslösa och sökande i program med aktivitetsstöd, uppgick i slutet av januari 2015 till 389 000. Jämfört med föregående år är det en minskning med 23 000 personer. Bland de inskrivna arbetslösa var 208 000 öppet arbetslösa och 182 000 personer deltog i program med aktivitetsstöd. Antalet nya lediga platser som anmälades till landets arbetsförmedlingar var 99 000, vilket är 36 000 fler än motsvarande månad föregående år. Under januari 2015 fick 40 000 personer ett arbete vilket är 7 000 färre än januari 2014. Antalet varslade uppgick till 5 300, en minskning med 100 jämfört med januari 2014.

Arbetskraftskostnader & löner

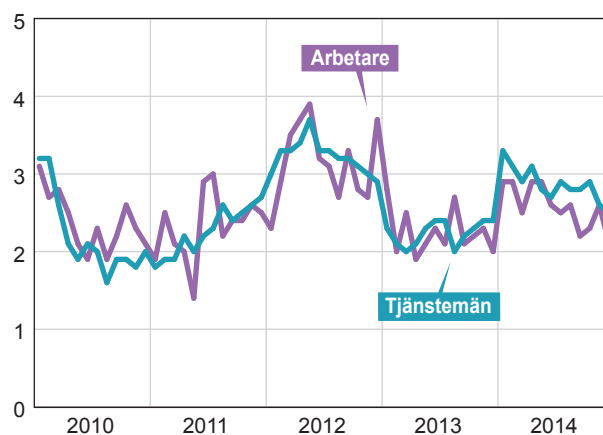
Senaste uppgift: december 2014

Källa: SCB:s arbetsmarknadsstatistik

Den preliminära genomsnittliga timlönen för arbetare var under december 2014 158,80 kronor exklusive övertidstillägg och 160,70 kronor inklusive övertidstillägg, vilket är en ökning i båda fallen med 2,1 procent jämfört med december 2013. Under december 2014 var den preliminära genomsnittliga månadslönen för tjänstemän 36 480 kronor exklusive rörliga tillägg och 37 260 kronor inklusive rörliga tillägg, vilket är en ökning med 2,6 respektive 2,5 procent jämfört med december 2013.

Löneutveckling inom den privata sektorn

Procentuell förändring från motsvarande månad föregående år

Arbetskostnaden för en arbetare inom utvinning av mineral och tillverkningsindustrin har för december 2014 beräknats till 281,09 kronor per timme, vilket ger ett arbetskostnadsindex på 118,9 en förändring med 2,1 procent jämfört med december 2013. Arbetskostnaden för en arbetare inom den privata sektorn totalt har för december 2014 beräknats till 260,06 kronor per timme och för tjänstemän inom den privata sektorn till 56 063 kr per månad. Detta ger ett arbetskostnadsindex för arbetare på 116,6 en ökning med 2,3 procent jämfört med december 2013. Motsvarande index för tjänstemän blir 118,3 en ökning med 3,0 procent jämfört med december 2013.

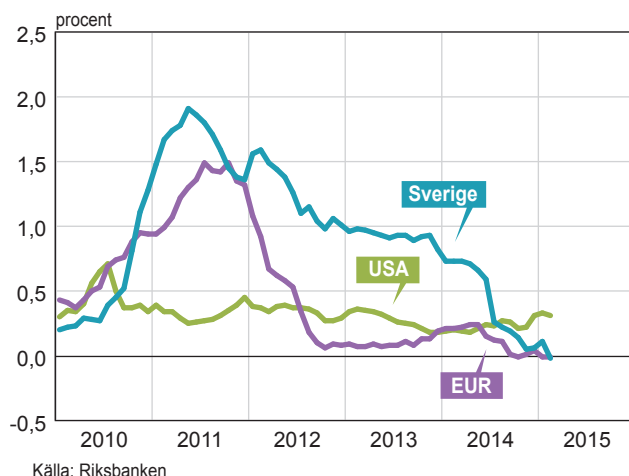
FINANSMARKNAD

Negativ reporänta

Riksbanken överraskade marknaden i mitten av månaden när direktionen meddelade att man sänker reporäntan med 0,10 procentenheter till –0,10 procent. Dessutom kommer Riksbanken att köpa statsobligationer för 10 miljarder kronor. Bakom beslutet ligger den fortsatt låga inflationen och låga inflationsförväntningar. Riksbanken understryker samtidigt att det finns beredskap att göra penningpolitiken ännu mer expansiv om så skulle behövas.

Korta räntor

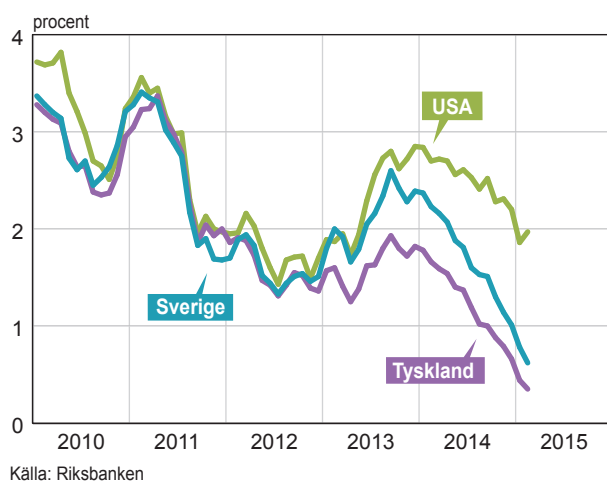
3 mån statsskuldväxlar (motsv)

Avkastningen på tre månaders Stibor föll i slutet av februari till 0,02 procent men noterade negativa värden under större delen av månadens andra hälft. De långa räntorna noteras till 0,71 procent, en liten återhämtning efter ett initialt fall i samband med Riksbankens besked.

Långa räntor

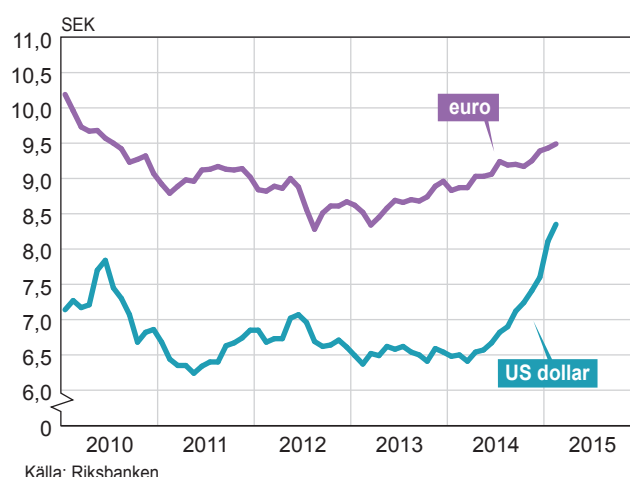
10-åriga statsobligationer

Försvagning av kronan

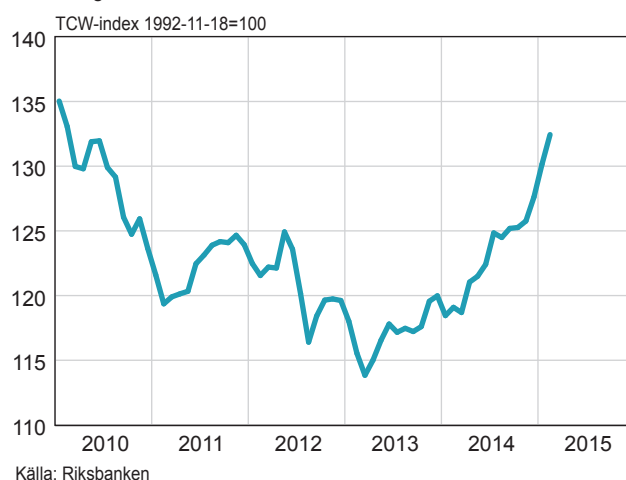
Trots en relativt stark svensk ekonomi försvagades kronan något mot euron. Förklaringen till kronförsvagningen är den fortsatt expansiva penningpolitiken från Riksbanken. Euron handlades i slutet av februari till 9,38 SEK. USA fortsätter att ge styrkebesked och USDSEK har stärkts med 33 procent de senaste tolv månaderna. Den 27 februari kostade en dollar 8,37 SEK.

Valutakurser

Svenska kronor i förhållande till dollar och euro. Månadsgenomsnitt

Valutakursindex för kronan

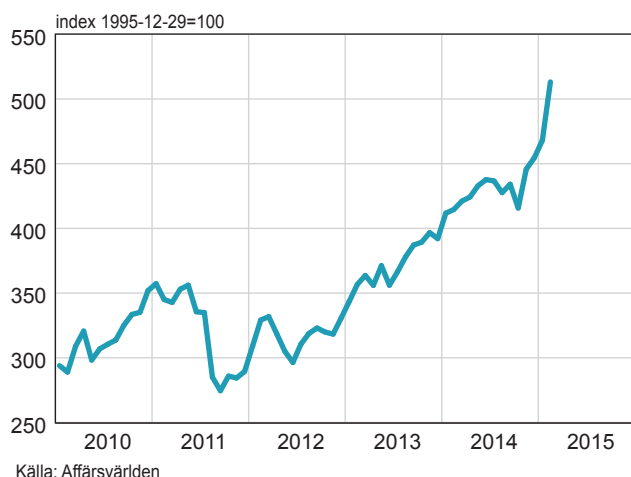
Månadsgenomsnitt

Kraftig uppgång på världens börser

Under februari steg kurserna på världens börser på bred front. Exempelvis steg MSCI World index med 5,6 procent, vilket är den snabbaste uppgången sedan hösten 2011. Framförallt är det marknadsplatser i så kallade utvecklade länder som driver på utvecklingen. Den positiva utvecklingen på marknaderna orsakas av flera faktorer. Framförallt är det centralbankernas expansiva penningpolitik kombinerat med oväntat positiv makroekonomisk statistik som har drivit på marknaderna. Dow Jones hade vid månadens utgång ökat med 5,6 procent, DAX i Frankfurt var upp med 6,6 procent samtidigt som Nikkei i Japan var upp med 6,4 procent. I Hong Kong var det något lugnare där marknaderna stängde upp med drygt 1 procent vid månadsskiftet.

Aktiekurserna

Stockholmsbörsens generalindex, månadsgenomsnitt

Den kronförsvagning som kom i kölvattnet av Riksbankens penningpolitiska besked innebär att Stockholmsbörsen blir mer attraktiv för utländska investerare, då värdepapper som prissätts i kronor sjunker i värde relativt sett. Affärsvärldens generalindex steg under februari med drygt 8 procent vilket innebär att index har ökat med knappt 16 procent sedan början av året.

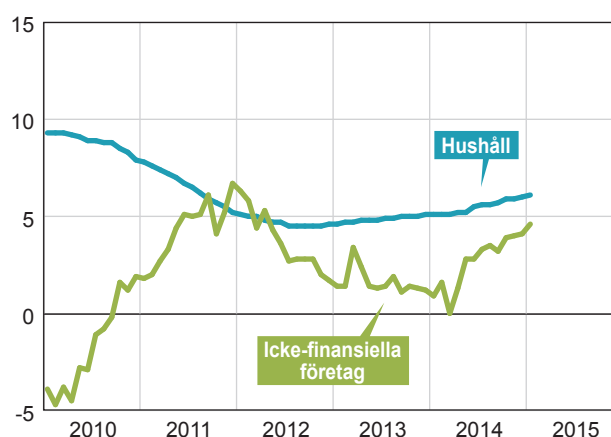
Aktieägarstatistiken, där ägandet av svenska noterade aktier redovisas halvårsvis, ger en bild av hur börsuppgången påverkar de svenska hushållens förmögenhet. De senaste siffrorna visade att hushållens medelportfölj ökade i värde med 53 000 kronor under 2014 och uppgick till 413 000 kronor. Medianportföljen, vilken visar det mittersta värdet, var däremot på 27 000 kronor. Den stora skillnaden mellan medel- och medianportfölj beror på att en relativt lite andel individer äger en stor del av börsvärdet. Närmare bestämt 77 procent av aktieförmögenheten ägdes av de fem procent som hade störst aktieinnehav vid utgången av 2014.

Utlåningstillväxten steg

Nästan i takt med att reporäntan sänks ökar tillväxttakten för hushållens lån hos banker och bostadsinstitut. I januari ökade tillväxttakten med 0,1 procentenhet till 6,1 procent. Bostadslånen, som utgör merparten av lånen, ökade i något högre tempo och tillväxttakten låg på 6,4 procent i slutet av januari. Räntorna på hushållens nya bolåneavtal sjönk med 0,05 procentenheter till 1,87 procent. Riksbanken har tidigare uttryckt oro för hushållens skuldsättning men har under den senare tiden mer lagt fokus på inflationsmålet och hänvisat ansvaret för frågan till andra instanser, framförallt Finansinspektionen. De låga räntorna verkar även ha gett effekt på företagsutlåningen. I januari var tillväxttakten på utlåningen till icke-finansiella företag 4,6 procent, vilket var den högsta på nästan tre år.

MFI:s utlåning

Årlig tillväxttakt, procent

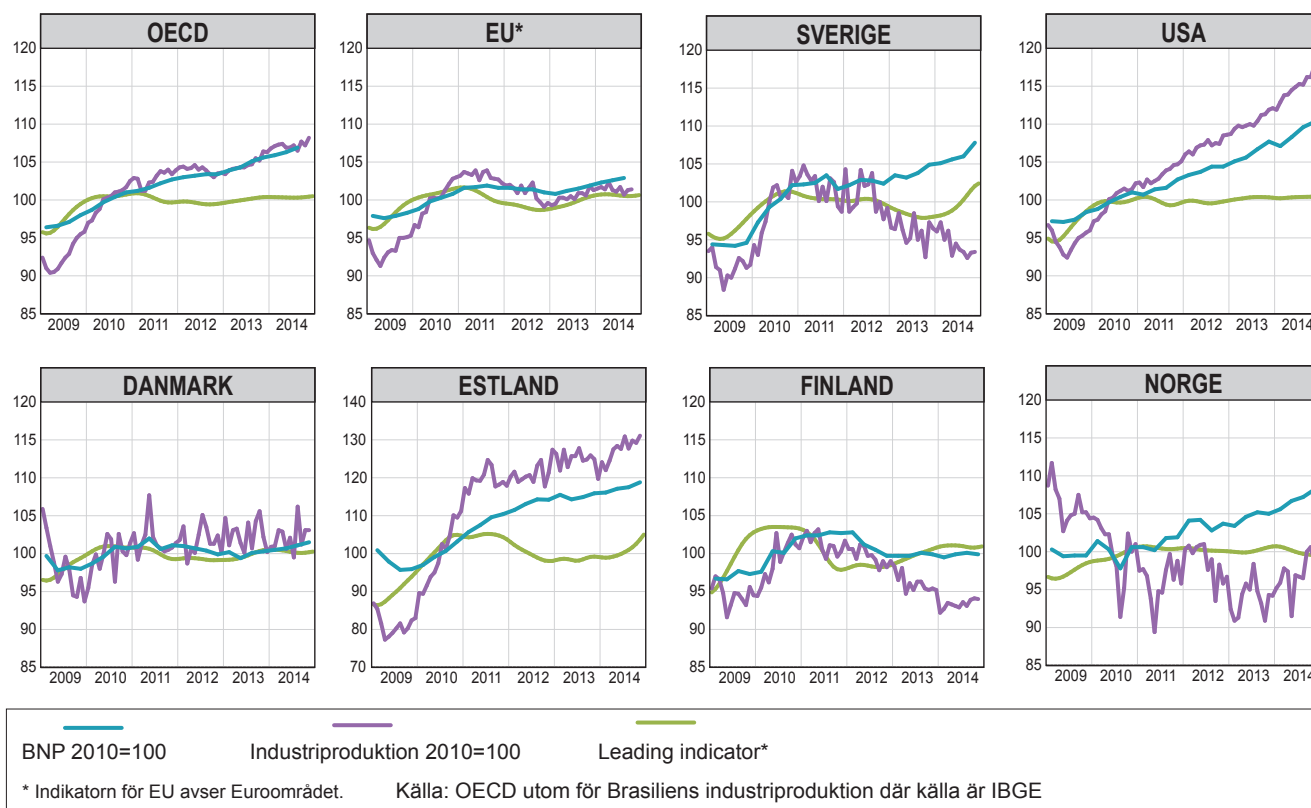
Andreas Hörnvist och Jon Smedsaas,
Finansmarknadsstatistik

Ekonomisk statistik – mars

	Datum	Avser period
Arbetskostnadsindex, privat sektor	02	dec
Inregistrering av fordon	02	feb
Industrins orderingång	05	jan
Industriproduktionsindex	05	jan
Tjänsteproduktionsindex	05	jan
Näringslivets investeringar	06	kv 4 –14
Småhusbarometern	06	feb
Indikator över hushållens konsumtionsutgifter	09	jan
Produktionsindex över näringslivet	09	jan
Konsumentprisindex	11	feb
Arbetskraftsundersökningen	12	feb
Finansräkenskaper	19	kv 4 –14
Export, import och handelsnetto	26	feb
Producentprisindex	26	feb
Detaljhandelns försäljning	27	feb

INTERNATIONELL UTBLICK

Konjunkturindikatorer för några länder och -områden

Den amerikanska ekonomin fortsätter sin stabila tillväxtbana. Preliminära uppgifter för fjärde kvartalet visar att landets BNP växte med 2,2 procent mätt i årstakt. Det var en något svagare ökningstakt för årets sista kvartal jämfört med de två föregående, men ändå starkare än prognosmakarnas förväntningar. Industriproduktionen dämpades under avslutningen på året och produktionen uppvisade en marginell nedgång i december. Den ledande indikatorn ökade däremot i utgången av året och då den ligger över det historiska genomsnittet tyder det på en fortsatt gynnsam ekonomisk utveckling.

Bland de nordiska länderna har återhämtningen under de senaste åren varit svag. Avmattningen i eurozonen har lett till svaga exportsiffror och framförallt Finland och Danmark har haft svårt att få igång maskineriet. Danmark har visserligen uppvisat positiv kvartalstillväxt de senaste sex kvartalen, men ökningen har varit måttlig. Från tredje till fjärde kvartalet ökade BNP med 0,4 procent, säsongrensad. Även den danska industriproduktionen är dämpad och säsongrensade uppgifter visar nolltillväxt för produktionen i november. För Finland minskade säsongrensad BNP med 0,2 procent från tredje till fjärde kvartalet. Den varaktiga återhämtningen låter vänta på sig och BNP-nivån är fortsatt lägre än 2008. Den finländska industriproduktionen visar

inte heller några tecken på vändning och i november sjönk produktionen med 0,1 procent, säsongrensad och jämfört med månaden innan. De ledande indikatorerna för de båda länderna ligger dock över den långsiktiga trenden vilket indikerar en starkare tillväxt framöver.

Norges BNP ökade med 0,9 procent, säsongrensad, från tredje till fjärde kvartalet. Fastlands-BNP, det vill säga exklusive olja, gas och sjöfart, växte med 0,5 procent. Utvecklingen för den norska industriproduktionen visar tecken på nedtrappning och i november var produktionen i säsongrensade värden 2,0 procent lägre än månaden innan. För sjunde månaden i rad låg också den ledande indikatorn under det historiska genomsnittet och noteringen i december visar på en fortsatt svag tillväxt. Sveriges BNP ökade med 1,1 procent fjärde kvartalet, säsongrensad och jämfört med kvartalet innan.

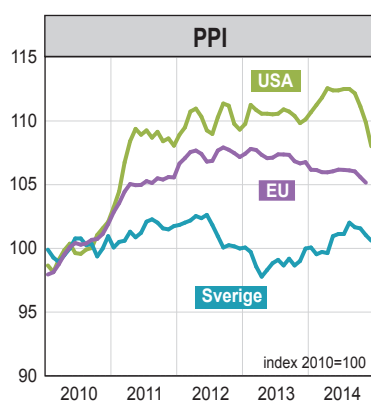
Preliminära BNP-siffror för fjärde kvartalet visar att den estländska ekonomin växte med 1,1 procent i säsongrensade värden och jämfört med kvartalet innan. Det var den starkaste kvartalsvisa tillväxten under 2014. Även industriproduktionen i landet uppvisar positiva tillväxttal och säsongrensade uppgifter visar att produktionen ökade med 1,5 procent i november och jämfört med föregående period.

INTERNATIONELL UTBLICK

Producentprisindex

Producentpriserna inom tillverkningsindustrin i EU har utvecklats svagt den senaste tiden och priserna har sjunkit fem månader i följd. Jämfört med föregående månad sjönk producentpriserna i november med 0,4 procent och mått i årstakt var nedgången 1,4 procent. Alla stora ekonomier inom EU följer ett liknande mönster, i till exempel Frankrike sjönk producentpriserna med 1,1 procent från november till december. Den kraftigaste nedgången mått i årstakt redovisar däremot Storbritannien. Jämfört med december föregående år har producentpriserna i landet sjunkit med 7,9 procent.

Även USA uppvisar fallande producentpriser och från augusti till december 2014 kan en nedåtgående trend observeras. Jämfört med föregående månad sjönk producentpriserna i december med 1,7 procent, och jämfört med motsvarande månad föregående år har producentpriserna sjunkit med 1,9 procent.

Producentpriserna för tillverkningsindustrin i Sverige har också uppvisat en nedåtgående trend de senaste månaderna men i januari vände utvecklingen och producentpriserna steg med 0,2 procent, säsongrensat och jämfört med december.

Producentprisindex

	Avser månad	Index 2010=100	Förändr. från föregående månad, %	Förändr. från motsv mån föreg år, %
EU	nov	105,2	-0,4	-1,4
Danmark	dec	106,0	-0,4	-0,6
Finland	dec	103,7	-1,6	-1,7
Italien	dec	104,5	-0,8	-1,5
Spanien	nov	106,1	-0,5	-1,1
Storbritannien	dec	104,6	-0,3	-7,9
Sverige	jan	100,6	0,2	0,5
Tyskland	dec	104,0	-0,5	-0,5
Norge	dec	110,4	-0,9	-0,4
USA	dec	108,0	-1,7	-1,9

Källa: OECD

EU-barometern

I februari steg EU-kommissionens konjunkturbarometer för andra månaden i följd i både euroområdet och EU. I euroområdet steg barometern med 0,7 enheter till 102,1 och med 0,4 enheter till 105,1 i EU. Det var de högsta noteringarna för de båda områdenas konfidensindikatorer sedan juli 2014. Uppgången i såväl EU som euroområdet berodde främst på ett förbättrat stämningsläge bland konsumenterna. Bland de större ekonomierna noterades Italien, Frankrike och Spanien för uppgångar, medan indikatorn föll tillbaka något i både Tyskland och Storbritannien. Även Sveriges indikator utvecklades i motsatt riktning i jämförelse med EU. Indikatorn backade med 1,1 enheter till 106,5 och stämningsläget försämrades inom samtliga sektorer med undantag för detaljhandeln.

Internationella ekonomiska indikatorer

		Danmark	Finland	Storbr.	Sverige	Tyskland	USA	EU ¹⁾	OECD
BNP ²⁾									
Förändr. föreg. kv.	%	0,4	-0,2	0,5	1,1	0,7	0,5	0,4	0,6
Förändr. 4 kv.	%	1,3	-0,2	2,7	2,7	1,5	2,2	1,3	1,8
Industriproduktion ³⁾									
Förändr. föreg. mån.	%	0,0	-0,1	-0,1	0,1	0,3	-0,1	0,1	0,9
Förändr. 12 mån.	%	0,9	-1,5	1,1	-4,0	-0,3	4,9	0,8	1,7
KPI ⁴⁾									
Förändr. föreg. mån.	%	-0,3	-0,1	0,0	0,3	0,1	-0,6	-0,1	-0,3
Förändr. 12 mån.	%	0,1	0,6	0,5	0,3	0,1	0,7	-0,1	1,1
Arbetslöshet ⁵⁾	%	6,4	8,9	5,9	7,6	4,8	5,7	9,9	7,1
Förändr. föreg. mån.	procentenheter	0,0	0,0	0,0	-0,2	-0,1	0,1	-0,1	-0,1
Förändr. 12 månader	procentenheter	-0,8	0,6	-1,2	-0,5	-0,3	-0,9	-0,7	-0,5
Kort ränta ⁶⁾	%	0,18	0,06	0,56	0,18	0,06	0,25	0,06	..
Förändr. föreg. mån.	procentenheter	-0,12	-0,02	0,00	-0,09	-0,02	0,01	-0,02	..
Förändr. 12 månader	procentenheter	-0,10	-0,23	0,04	-0,77	-0,23	0,01	-0,23	..
Lång ränta ⁷⁾	%	0,63	0,62	1,21	0,78	0,39	1,87	1,14	..
Förändr. föreg. mån.	procentenheter	-0,30	-0,27	-0,31	-0,23	-0,20	-0,33	-0,20	..
Förändr. 12 månader	procentenheter	-1,23	-1,37	-1,27	-1,59	-1,37	-0,97	-1,70	..

1) EU28 men för kort och lång ränta avses euroområdet 2) Fjärde kvartalet 3) EU oktober, USA december och övriga november 4) Harmoniserat konsumentprisindex (HIKP) för EU-länderna. December 5) USA januari, Storbritannien september, Norge november, övriga december 6) Korta räntor avser 3-månaders interbankräntor enligt statistik från Eurostat. December 7) December

Källa: OECD, Eurostat

INTERNATIONELL UTBLICK

IMF sänker tillväxtprognosen för världsekonomin

I slutet av januari publicerade internationella valutafonden (IMF) en uppdatering av World Economic Outlook där man sänkte prognosen för BNP-tillväxten i världsekonomin. Jämfört med i oktober förra året har prognosen för både 2015 och 2016 reviderats ned med 0,3 procentenheter till 3,5 procent i år och 3,9 procent nästa år. Tillväxten bedöms påverkas positivt av det lägre oljepriset men denna effekt överskuggas av negativa faktorer som t.ex. svagare investeringar då tillväxtförväntningarna på medellång sikt fortsätter att anpassas nedåt. Nedrevideringarna beror på sämre utsikter i Kina, Ryssland, euroområdet och Japan samt i vissa stora oljeländer. Jämfört med i oktober tycker dock IMF att riskerna i världsekonomin är mer balanserade. Hoten mot den globala tillväxten är i första hand försämringar i stämningsläget och volatilitet på finansmarknaderna, särskilt i oljeexporterande tillväxtländer där det lägre oljepriset innebär en större sårbarhet. Dessutom är hotande stagnation samt låg inflation fortfarande ett orosmoln i såväl euroområdet som i Japan. På uppåtssidan finns möjligheten att den positiva effekten av oljeprisfallet blir större än man räknat med.

Fortsatt förbättring i USA

USA fortsätter att vara världsekonomin främsta ljuspunkt och är den enda av de stora ekonomierna där tillväxtprognosen har höjts. BNP väntas nu öka med 3,6 procent i år, vilket är avsevärt bättre än bedömningen i oktober. Nästa år spås en liten dämpning men USA ser ut att växa snabbast av de utvecklade ekonomierna även 2016. Euroländerna gynnas av det lägre oljepriset och den försvagade euron men detta motverkas av svagare investeringsutsikter, delvis till följd av att lägre aktivitet i tillväxtländerna tynger exportsektorn. Sammantaget väntas återhämtningen i euroområdet bli långsammare än man trodde i oktober och IMF spår en måttlig tillväxt både i år och nästa år. I Japan tror IMF att ekonomin gradvis återhämtas efter recessionen som följde på momshöjningen i april i fjol. Expansiv penningpolitik samt ett senareläggande av den andra planerade momshöjningen spås leda till att tillväxten återvänder 2015 och sedan stegras 2016.

Recession väntas i Ryssland

För tillväxt- och utvecklingsländerna har prognoserna sänkts påtagligt sedan i oktober. Det förklaras av en fortsatt dämpning i Kina, en kraftig inbromsning i Ryssland samt prisfall på olja och andra råvaror. Kinas BNP-tillväxt har varit på väg nedåt de senaste åren och IMF tror att denna utveckling fortsätter. Det rör sig dock inte om någon hårdlandning utan är snarast en effekt av att myndighe-

terna inte prioriterar tillväxt lika högt som tidigare. Även om dämpningen i Kina inte är dramatisk så bedöms den ändå ha stor påverkan på regionen och är en delförklaring till att tillväxten i Asien reviderats ned. I Ryssland väntas oljeprisfall och geopolitiska spänningar leda till en recession med sjunkande BNP både i år och nästa år. Bland övriga länder står Brasilien ut med en stor nedrevidering och IMF tror nu att den tidigare starkt expanderande ekonomin kommer att fortsätta trampa vatten även i år.

BNP enligt World Economic Outlook

	Volymförändring i % från föregående år			Diff. från progn	
	Prognos jan 2015			okt 2014	
	2014	2015	2016	2015	2016
Hela världen	3,3	3,5	3,7	-0,3	-0,3
Utvecklade ekonomier	1,8	2,4	2,4	0,1	0,0
USA	2,4	3,6	3,3	0,5	0,3
Euroområdet	0,8	1,2	1,4	-0,2	-0,3
Tyskland	1,5	1,3	1,5	-0,2	-0,3
Frankrike	0,4	0,9	1,3	-0,1	-0,2
Italien	-0,4	0,4	0,8	-0,5	-0,5
Spanien	1,4	2,0	1,8	0,3	0,0
Japan	0,1	0,6	0,8	-0,2	-0,1
Storbritannien	2,6	2,7	2,4	0,0	-0,1
Kanada	2,4	2,3	2,1	-0,1	-0,3
Övriga industriländer	2,8	3,0	3,2	-0,2	0,1
Tillväxt- och utvecklingsländer	4,4	4,3	4,7	-0,6	-0,5
Central- o Östeuropa	2,7	2,9	3,1	0,1	-0,2
Ryssland	0,6	-0,3	-0,1	-3,5	-2,5
Asien	6,5	6,4	6,2	-0,2	-0,3
Kina	7,4	6,8	6,3	-0,3	-0,5
Indien	5,8	6,3	6,5	-0,1	0,0
Syd- o Mellanamerika	1,2	1,3	2,3	-0,9	-0,5
Brasilien	0,1	0,3	1,5	-1,1	-0,7
Mexico	2,1	3,2	3,5	-0,3	-0,3
Mellanöstern, Nordafrika, Afghanistan o Pakistan	2,8	3,3	3,9	-0,6	-0,5

Källa: IMF

SVENSKA EKONOMISKA INDIKATORER

	Enhet	Basår	Senaste uppgift	Förändring i procent från		
				föreg. månad/ period	samma månad/ period föreg. år	
Ekonomi, allmänt						
BNP	volym	2010=100	4 kv	107,8 ¹⁾	1,1 ¹⁾	2,7
Fast bruttoinvestering	volym	2010=100	4 kv	116,3 ¹⁾	2,7 ¹⁾	8,3
Hushållens konsumtion	volym	2010=100	4 kv	108,5 ¹⁾	0,9 ¹⁾	2,5
Tjänsteproduktion	volym	2010=100	dec	113,4 ¹⁾	-0,2 ¹⁾	3,7
Lägenheter, påbörjade, nya	1 000-tal		4 kv	12,8		42
			1-4 kv	38,5		27
Industri						
Produktion	volym	2010=100	dec	93,8	2 ¹⁾	-2
			jan-dec	93,0		-2
Omsättning	volym	2010=100	dec	95,4	2 ¹⁾	-1
			jan-dec	95,1		-2
Orderingång	volym	2010=100	dec	95,5	5 ¹⁾	-11
			jan-dec	92,5		-3
Kapacitetsutnyttjande	%		4 kv	89,0 ¹⁾	0,5 ¹⁾²⁾	1,1 ¹⁾²⁾
Investeringar	mdr kr		4 kv	55,0		25
			1-4 kv	176,8		5
Utrikeshandel						
Varuexport	mdr kr		jan	89,5	0 ¹⁾	-3
Varuimport	mdr kr		jan	86,0	-1 ¹⁾	-3
Handelsnetto	mdr kr		jan	3,5		
Bytesbalans	mdr kr		3 kv	61,7		
			1-3 kv	178,4		
Konsumtion						
Detaljhandelns försäljning	volym	2010=100	jan	113,0 ¹⁾	1,2 ¹⁾	5,1
Hushållens konsumtionsindikator	volym	2010=100	dec	106,8 ¹⁾	-1,3 ¹⁾	1,0
			jan-dec			2,4
Personbilsregistreringar, nya	st		feb	24 847		10
			jan-feb	46 146		7
Consumer Confidence Indicator ³⁾		medelv=100	feb	97,4 ⁴⁾	98,4 ⁴⁾	100,8 ⁴⁾
Priser						
Konsumentprisindex		1980=100	jan	310,8	-1,1	-0,2
Konsumentprisindex, fast ränta		1987=100	jan	200,9	-1,0	0,6
Producentprisindex		2005=100	jan	114,2	0,2	0,2
Exportprisindex		2005=100	jan	109,6	0,9	1,5
Importprisindex		2005=100	jan	107,7	-0,3	-3,1
Prisindex för inhemsk tillgång		2005=100	jan	113,4	-0,4	-2,1
Hemmamarknadsprisindex		2005=100	jan	119,4	-0,5	-1,0
Arbetsmarknad, löner						
Sysselsatta 15-74 år	1 000-tal		jan	4 717		2,1
Arbetslösa 15-74 år	1 000-tal		jan	430		-1,5
därav heltidsstuderande	1 000-tal		jan	144		5,6
Arbetade timmar	10 000-tal		jan	12 210		1,9
Lediga platser, nyanmälda	1 000-tal		jan	99		56,8
Arbetskostnadsindex, industriarbetare		2008 jan=100	dec	118,9		2,1
Timlön, industriarbetare	kr		dec	171,1		2,1
Finansmarknad						
Utlåning till hushåll ⁵⁾	mdr kr		jan	3 081		6,1
Utlåning till icke-finansiella företag ⁵⁾	mdr kr		jan	1 950		4,6
Lång ränta, 10-åriga statsobligationer	%		feb	0,62	-0,16 ²⁾	-1,61 ²⁾
Kort ränta, 3-mån statsskuldväxlar	%		feb	-0,02	-0,13 ²⁾	-0,75 ²⁾
Statsskuldens månadsförändring	mdr kr		jan	1,2		
Valutakurs, TCW-index	18 nov 1992=100		27 feb	131,2	1,0	9,4

1) Säsongrensade tal 2) Procentenheter 3) Hushållens syn på den egna och den svenska ekonomin 4) Index för resp period 5) Från monetära finansinstitut

Utges av Statistiska centralbyrån, avd för nationalräkenskaper,
Box 24300, 104 51 STOCKHOLM
Tfn 08-506 940 00
Ansvarig utgivare: Monica Nelson Edberg
Redaktör: Johannes Holmberg
Layout: Monica Andersson

Copyright SCB. Citera gärna, men uppge källa.

ISSN 1653-9435

URN:NBN:SE:SCB-2015-A06T11502_pdf (pdf)